

- ⊕ **Música:** El festival Strenes
- ⊕ **Gastronomia:** La pesolada de Caldes d'Estrac
- ⊕ **Cultura popular:** Mercat del Ram de Vic

PRIMAVERA CATALANA

LA INDIGNACIÓ PELS NOUS EMPRESONAMENTS SURT AL CARRER

VICENT
PARTAL

director@vilaweb.cat

PRIMAVERA CATALANA: ARA ENS TOCA A NOSALTRES ENCAPÇALAR EL COMBAT PER LA DEMOCRÀCIA

Els fets d'aquestes darreres quaranta-vuit hores han mogut el tauler molt més que no som capaços d'entendre. I pense que amb això s'obren noves oportunitats.

— Els partits republicans han pres consciència dels seus errors i poden corregir-los; de fet, tenen dos mesos per a fer-ho.

— La reacció del carrer és d'una indignació molt difícil de contenir i segurament acabarà esclatant. La barbaritat supera allò que qualsevol estómac podria digerir.

— Llàrena situa la línia de defensa de l'estat espanyol en l'extrem més extrem i més impossible de compartir, amb una interlocutòria de processament simplement delirant.

— L'exili de Marta Rovira, mantenint-se com a secretària general d'ERC, i la presó de Turull, Rull, Romeva, Forcadell i Bassa són extremadament rellevants.

— Els comuns sembla que estiguen al límit d'allò que poden tolerar i avui han tingut gestos d'acostament i empatia que cal valorar i agrair. I he de constatar, perquè és així, que fins i tot dins el PSC, i especialment en el seu entorn, s'han fet visibles per primera vegada gestos d'incomoditat. El to que empren ja no és el de fa un mes.

— Com a contrast, la seua contenció xoca amb

la prepotència insultant i irritant de l'extrema dreta política i mediàtica, que amb els seus impropis obre un autèntic fossar social, sense adonar-se que són ells els qui amplien el perímetre de l'independentisme.

Crec que aquestes darreres quaranta-vuit hores s'ha fet evident allò que l'independentisme explica des de fa anys: que això va de democràcia. Ni més ni menys. Molta gent que no és independentista ho ha començat a palpar emocionalment avui, perquè Llàrena i Rajoy, i l'estat espanyol com a tal, han anat massa lluny. Massa mentides. Massa arbitriaritats. Massa irregularitats. Massa violència. Massa extremisme. I això no és anecdòtic. Les majories es construeixen així.

Posant-se en un extrem tan bèstia, l'estat ha perdut tot sol qualsevol possibilitat de guanyar que no siga aniquilant l'independentisme de manera completa. I això és una tasca impossible. Al contrari, posant-se tant a l'extrem, l'estat espanyol ha regalat a l'independentisme la possibilitat de convertir qualsevol avanç en una victòria. Si Espanya col·lapsa i la República emergeix, l'independentisme guanya. Però si Espanya no pot aguantar la pressió i acaba cedint a una negociació, qualsevol negociació, l'independentisme també

«Ara anar a eleccions perquè els partits republicans no es poden posar d'acord gràcies a les jugades d'un jutge prevaricador seria indigne»

guanya. Perquè tomba aquesta intransigència i aquest extremisme en el qual el jutge Llarena ha instal·lat Espanya, fins i tot contra l'opinió d'alguns defensors del 155. Vaig avisar fa mesos que el pendent ferroviari marcaria la fase final del procés d'independència.

Això, i els dos mesos que hi ha encara per a negociar, haurien de moure des d'ara mateix l'independentisme a entendre que està més legitimat que mai per a encapçalar la lluita per la democràcia. Més i tot: que està obligat a encapçalar la lluita per la democràcia, que no té cap més remei que enarborar la lluita per la democràcia. I en aquest sentit, pense que la reacció del carrer ha de ser contundent, però la dels tres partits independentistes també. S'haurien de tancar tan discretament com fóra possible i pactar un programa de govern rupturista i republicà, a més del nom d'un president –tenint en compte que Puigdemont perdrà l'escó pel processament judicial. L'independentisme ha d'encapçalar el combat per la independència i per la llibertat perquè és qui té la legitimitat per a fer-ho, i demostrar amb els fets que no hi haurà democràcia ni autogovern sense República.

Després de tot el que ha passat avui, em sem-

bla que anar a eleccions ara perquè els partits republicans no es poden posar d'acord gràcies a les jugades d'un jutge prevaricador seria indigne. Ja es va veure dijous que pel camí pel qual s'havia anat fins ara no s'arribava enlloc. Els partits van constatar la seua feblesa i espere que entenguessen quins van ser els errors comesos. Però avui la repressió desbocada i descarnada obre una nova oportunitat, que exigeix canvis immediats en les formes i en les actituds i que emplaça tothom, sense fissures. Demà es pot formar un govern dels tres partits independentistes investint Jordi Turull, tal com ell ha demanat, si tots tres entenen la gravetat de la situació i són capaços de posar davant de tot la resistència a l'opressió, el combat contra la tirania i el respecte al vot. I que, des d'aquest govern, s'interpel·le obertament tots aquells demòcrates que no volen la violència que l'estat espanyol té com a únic valor compartit. Per fer-los entendre que hem arribat a un punt de no retorn, on ells tenen també una responsabilitat personal que no poden defugir. Per explicar-los que això que avui veuen amb horror és el que nosaltres, cadascú al seu ritme i segons les seues circumstàncies, havíem descobert anys enrere, la raó per la qual ens vàrem fer independentistes. ■

VÍCTOR LA VALENTA

MERCÈ IBARZ

Autoretrat, una de les pintures de l'escriptora Víctor Català.

ARXIU

Recuperació editorial de l'escriptora que es va amagar entre màscares per fer una obra radicalment moderna

Sabem encara massa poc de Víctor Català. Sabem que era una dona, sabem que és una de les perles millors de la literatura catalana. També ho és de l'europea, però això no ho sabem encara prou. És curiós que no sigui fàcil anomenar-la només pel cognom, com fem amb els grans autors. Si llegim la Català, no la reconeixem. Si li volem dir pel seu nom de família i no pel pseudònim masculí que va adoptar, hem de dir Caterina Albert, perquè si en diguéssim l'Albert la ironia seria que llavors sí que la prendrien per un home... S'han donat moltes voltes al nom de l'autora de *Solitud*. Gabriel Ferrater, el seu millor lector durant dècades, estava convençut que abans d'acabar el segle XX li hauríem retornat el nom de debò. No ha estat així sinó que les últimes generacions han decidit dir-li la Víctor. No està malament. Una flexió de

‘Jo vinc del fet viu,
no del fet mort; per
arribar aquí no he
travessat la serena
quietesa de l’arxiu,
sinó l’agitació
tumultuosa del
carrer’

Hi ha molt que
no sabem d’ella.
Aspectes de la seva
vida que ajudarien a
llegir-la millor

gènere que a l’Albert potser no desplauria. La fa encara més moderna. Trans.

En els seus textos trobem una llengua viva, genuïna i de riquesa lèxica desbordant i, en coherència creativa amb la vivacitat de l’idioma parlat i pensat, una autora crítica, molt crítica. Remou i transforma en literatura les zones obscures i torturades de la vida domèstica i del matrimoni. Dones joves i velles que aguanten el món com poden, sotmeses a l’arbitrarietat dels rols de la política simbòlica de l’amor, el sexe i la família. Una organització social despietada, en què els homes només poden ser temibles amb les dones i entre ells o excèntrics atordits. Escriu amb cruesa, molta; també, amb humor i sàtira. I una gran valentia, una consciència diamantina dels drets de la paraula escrita.

Fa trenta anys, Mari Chordà i Isabel Segura van publicar a la Sal – Edicions de les Dones *La infanticida* (1988), un monòleg teatral llavors introbable. Vaig descobrir-hi l’autora d’una història crua, però no estranya sinó com les que havia sentit al poble de menuda amb mitges paraules i molts silencis. Impressionava que ho hagués explicat en temps de les besàvies, un segle abans (1898!), i el títol. Encara impressiona. Va ser del primer que va escriure. Ho presenta a un concurs teatral a Olot i el guanya. Van obrir la plica i en veure que ho havia escrit una dona es va armar un escàndol. El premi consistia en la representació i s’hauria fet si l’autora hagués acceptat la censura que li proposaven. No es va dignar ni a respondre. Va nèixer llavors la Víctor, Víctor Català signaria.

Va morir de gran, a noranta-tres. No havia abonat la reforma de Fabra, era partidària d’Alcover i va seguir escrivint com sempre. Era una celebritat des del 1905, quan va publicar en llibre *Solitud* (després de publicar-lo com a fulletó durant un any a la revista Joventut). Les disputes lingüístiques del noucentisme primer i la guerra després la van tenir vint-i-cinc anys sense publicar. També l’havia deturat el fracàs d’una novel·la moderníssima, *Un film (3.000 metres)* el 1919. En molts moments sembla una pel·lícula que hauria pogut ser *Gangs de Barcelona*. Va treure molt bones lliçons del cine.

Valia massa pel seu temps, la Víctor. Radicalment moderna. I es va protegir. Primer s’havia posat la màscara del nom masculí i després, amb el canvi de clima cultural propugnat per la modernor urbana noucentista i el rebuig d’*Un film*, va adoptar les maneres de la ingènua que no sap res de res i que escriu per pura meravella del do que li ha estat atorgat. Es va passar deu anys al llit, diu la llegenda. Va enganyar gairebé tothom entre els senyors que la visitaven, així, fent-se la ximple. Baltasar Porcel li va fer una de les entrevistes de Serra d’Or i va caure en el parany. El recordo de gran, quan va rescatar en un volum aquelles entrevistes, reconeixent que, en efecte, no havia tingut prou ull amb la Víctor.

La recuperació actual ve de part de l'editora Maria Bohigas, l'estudiosa Lluïsa Julià i la poeta i editora de textos Blanca Llum Vidal. El Club Editor va publicar fa tres anys una nova edició d'*Un film* que és un èxit de vendes insospitat. Ja se n'han fet quatre edicions i continua. Un bon recull de contes és l'antologia *De foc i de sang*, que també està fent un bon recorregut. I ara acaben de sortir, en un sol volum, els dos reculls de contes que l'autora va escriure els primers anys de la postguerra, quan feia un quart de segle que no publicava. Enric Casasses, un altre dels seus bons lectors, remarca en l'epíleg de *Tots els contes 1* (en sortiran dos volums més) que els va escriure a raig, l'un darrere l'altre, entre el gener del 1948 i l'abril del 1949. Tots estan datats, alguns amb l'hora del matí, de la tarda o de la nit. Estava a punt de fer els vuitanta. 500 pàgines. Quina empena. Quin retaule implacable del primer franquisme.

Hi ha molt que no sabem d'ella. Aspectes de la seva vida que ajudarien a llegir-la millor, no pel detall biogràfic que avui voreja sovint la xafarderia estèril, sinó per trencar la idea que aquesta autora parlava d'oïda, quan resulta que hi ha en la seva obra un coneixement vívid i visible del món, ben entrenat. 'Jo vinc del fet viu, no del fet mort; per arribar aquí no he travessat la serena quietesa de l'arxiu, sinó l'agitació tumultuosa del carrer', diu l'endrega que tanca els volums de Club Editor signada per Caterina Albert.

Propietària rural de l'Escala (les ruïnes es van trobar en les seves propietats), va ser una autodidacta, en efecte, però no pas una ingènua ni menys encara poc cultivada. Coneixia quatre idiomes, va ser traduïda, havia recorregut els baixos fons barcelonins i segurament els d'altres ciutats. Coneixia el fet viu, l'agitació tumultuosa del carrer. Tenia món i era dona de món.

Entre les coses que tampoc no li coneixem hi ha la seva pintura. Vegeu l'autoretrat que acompanya aquestes ratlles.

Víctor Català, el 1923.

ARXIU

Quan podrem veure una exposició de les seves pintures i dibuixos? Durant un temps, a la casa-museu de l'Escala s'exposava el seu autoretrat acompanyat de nus d'amigues seves. Algú ho va trobar descarat i els nus es van retirar

Una dona jove mudadíssima que es disposa a sortir (la porta és oberta) i menjar-se el món. I penseu si recorda gaire les imatges que en fotografia coneixem de Caterina Albert, la dona de cabells blancs vestida de negre, gens disposada a seduir. També dibuixava nus femenins. Quan podrem veure una exposició de les seves pintures i dibuixos? Durant un temps, a la casa-museu de l'Escala s'exposava aquest autoretrat acompanyat de nus d'amigues seves. Algú ho va trobar descarat i els nus es van retirar. Devia ignorar que una dona no tenia dret llavors a sessions de dibuix de nus al natural. Són, en tot cas, una prova més de la llibertat absoluta de la Víctor.

Era del grup de la revista *Feminal*, la pintora Lluïsa Vidal hi va il·lustrar alguns dels seus contes i les amigues íntimes i la germana van ser el seu suport sempre i sovint, l'únic. En el conte 'Carnestoltes', del volum *Caires vius* (1907), habita i es desvia una lesbiana, la primera en català i una de les primeres de les literatures modernes, la marquesa d'Artigues, 'verge vella que no ha après d'estimar en sa joventut', enamorada de la seva minyona Glòria, que 'li era necessària sobre la terra', i que quan la perd, la nit de carnestoltes, té 'l'evidència terrorífica... del qui ha deixat de creure.'

Coneixem una mica més les seves relacions i cartes amb el poeta Maragall i el novel·lista Oller. Va ser respectada, era una veu llegida i escoltada. Però a cavall de les generacions, entre el modernisme i el noucentisme (com li passaria a la pintora Lluïsa Vidal), també va ser apartada. Fins ara, que ha tornat.

Deia Ferrater que com que no té un context previ de novel·la com la Brontë de *Cims borrascosos* de vegades desconeix alguns recursos narratius i doncs se'ls inventa. Quan se li fa una esquerda al text, ella l'omple amb pensaments i sensacions. Aconsegueix així una manera més moderna de narrar. Potser per això arriba ara la victòria de la Víctor. Quan tantes coses s'esquerden en la vida col·lectiva i la cultura i la literatura les passen magres, ella torna en plena forma. 📖

QUI VA PARTICIPAR EN LA PRESA D'OSTATGES AMB TRETS A L'AIRE EL 20-S DAVANT LA SEU D'ECONOMIA?

PERE MARTÍ

Josep Rull i Jordi Turull s'acomiaden de les seves mullers abans d'entrar al Tribunal Suprem. ACN

Llarena empresona cinc dirigents independentistes més sense demostrar que hi hagi hagut violència per justificar l'acusació de rebel·lió * El govern balear aprova el decret del català a la sanitat pública *** El 25 d'abril estarà dedicat als 25 anys de l'assassinat de Guillem Agulló**

TEMA DEL DIA

Cap prova. La delirant interlocutòria del jutge Llarena redactada per a empresonar els dirigents independentistes no aporta cap prova concreta que demostrï que hagin comès el delictes de rebel·lió dels quals els acusa. Aquest delictes requereix que hi hagi hagut una violència que no s'ha esdevingut mai durant tot el procés independentista. El jutge fa un relat tergiversant les paraules per intentar demostrar que el 20 de setembre hi va haver una suposada violència davant la conselleria d'Economia. Fins i tot, compara aquella concentració pacífica amb un segrest d'ostatges: 'Els fets exposats van determinar l'efecte inherent a la violència, és a dir, una restricció real de la capacitat d'actuació [de la policia]

com a conseqüència de l'ús de la força, tal com passaria en un supòsit de presa d'ostatges amb trets a l'aire.' Admet que no hi va haver violència, però diu que sí que se'n van produir els efectes com si n'hi hagués hagut. Una aberració en tots els sentits.

Però en els seixanta-nou folis de la interlocutòria no s'exposa cap fet violent, necessari per a acusar de rebel·lió, ni tan sols relacionat amb l'1-O. En aquest cas, Llarena esmenta els policies ferits com a excusa, però no els ciutadans que van ser objecte de la violència policíaca. Pel que fa al delictes de malversació, només hi dedica dos folis, i diu que el Govern es va gastar genèricament 1,6 milions d'euros sense especificar d'on van sortir

La dada. El canvi d'horari ja torna a ser ací. La matinada de diumenge, 25 de març, caldrà avançar el rellotge una hora

La Diada del 25 d'abril d'enguany estarà marcada per la commemoració del 25è aniversari de l'assassinat de Guillem Agulló

ni de quin organisme. Tot això, després d'haver reconegut el ministre Montoro que la Generalitat no va gastar ni un euro en el referèndum. Llerena investiga en una peça separada el finançament de l'1-O i de moment no l'ha tancada; espera a tenir més informes de la Guàrdia Civil que aportin unes proves que ara com ara no existeixen.

La pressa de Llerena per acabar la instrucció no ha servit per a aportar cap prova nova, i la seva interlocutòria és una coartada literària per a justificar un empresonament que ja estava decidit fa temps per raons polítiques. L'única que se li ha escapat és Marta Rovira, que ha optat per anar-se'n a l'exili per poder mantenir la llibertat. La secretària

general d'ERC ho ha dit molt bé quan ha explicat en una carta que se n'anava perquè: 'Cada dia, cada hora, sentia la meua llibertat limitada per amenaces judicials arbitràries. No em sentia lliure. No em reconeixia. Aquestes darreres setmanes he viscut dins d'una presó interna.' La sensació que tenen com més va més catalans és que viuen en la mateixa 'presó interna' que Rovira, perquè no solament no tenen cap garantia dels seus drets sinó que, a més, veuen coartada la llibertat d'expressió.

La involució democràtica a Espanya sembla que no té aturador, ans al contrari, cada ràtzia contra els independentistes és aplaudida per la classe política i l'opinió publicada. Però a Catalunya, les coses haurien de ser diferents. La fotografia conjunta de Junts per Catalunya, ERC, la CUP i els comuns, aquest migdia al parlament, per a rebutjar la repressió ha estat un símptoma de per on poden anar les coses. Els mateixos que ahir s'esbudellaven sense escrúpols a l'hemicicle davant persones que eren a punt d'anar a la presó, i provocant la investidura fallida de Jordi Turull, avui compareixien junts però tristos davant els mitjans. No sabem si la fotografia tindrà continuïtat. En tot cas, els empresonaments d'avui marcaran un abans i un després, són la gota que ha fet vessar el got i l'independentisme ha d'analitzar molt bé la seva resposta, una vegada constatat que la repressió no té fons i que el govern espanyol no té cap escrúpol per a treure de circulació els seus dirigents. Nou empresonats i set a l'exili són massa per a no reaccionar.

MÉS QÜESTIONS

El govern balear aprova el decret del català a la sanitat.

El català ja és un requisit per a accedir a una plaça de la sanitat pública de les Illes, amb matisos. La consellera de Salut, Patricia Gómez, ha anunciat l'aprovació del decret durant la compareixença de premsa posterior al Consell de Govern, en què ha recordat que el Consell Consultiu va emetre un informe favorable a l'aprovació del text

i ha insistit que el decret era 'fruit del consens del consens de les parts implicades' en la redacció. El febrer passat, la mesa sectorial de sanitat va donar suport al decret amb el 65% de la representació sindical a favor. Posteriorment, el Consell Consultiu de les Illes Balears n'ha emès un dictamen favorable, que, tot i no ser vinculant, ofereix totes les garanties al Consell de Govern. L'aprovació d'aquest decret farà possible de publicar la convocatòria de l'oferta d'ocupació pública del Servei de Salut, que establitzarà gairebé cinc mil llocs de feina. En virtut d'aquest decret, s'admetran les sol·licituds de participació de tots els aspirants als processos selectius, i qui els superi obtindrà la condició de personal estatutari sanitari fix, però estarà obligat a assolir el nivell de coneixements de català requerit i a acreditar-lo en un termini màxim de dos anys comptats a partir de la data d'ocupació de la plaça o del lloc de feina.

Un 25 d'abril dedicat a Guillem Agulló.

La Diada del 25 d'abril d'enguany estarà marcada per la commemoració del 25è aniversari de l'assassinat de Guillem Agulló i la inauguració d'un tram del passeig de Vivers de València que durà el seu nom. Així, la Diada se celebrarà el dissabte 21 d'abril i comptarà amb dos esdeveniments principals: en primer lloc, la tradicional manifestació, que començarà a les sis de la tarda a la plaça de Sant Agustí amb el lema 'País Valencià, un país obert', com a reflex de la voluntat de fer del territori 'un exemple de convivència i respecte'; i en segon lloc, l'homenatge a Guillem Agulló al passeig de Vivers que durà el seu nom i del qual s'anunciaran detalls pròximament.

Dimissió en 'diferit' del batlle d'Alacant.

Finalment, el batlle d'Alacant, Gabriel Echávarri, ha comunicat avui la dimissió, que farà efectiva el 9 d'abril. De moment, delega les funcions en la número dos del consistori, Eva Montesinos, amb l'argument de donar-se temps per a aconseguir els quinze vots

Un 23 de març de 2014 va morir Adolfo Suárez, advocat i polític, president del govern espanyol entre 1976 i 1981. ARXIU

La xifra. 8.675 decisions desfavorables a concedir l'asil per part del govern espanyol

que permetin als socialistes de mantenir la batllia. Ho ha anunciat ell mateix en una compareixença a la seu nacional del PSPV a València, on instants abans s'ha reunit el secretariat nacional del partit per prendre una decisió sobre el futur d'Echávarri. El batlle d'Alacant està processat en dues causes: una, relativa a un presumpte cas de fraccionament de contractes en la Regidoria de Comerç; i una altra, de prevaricació per l'acomodament de la cunyada del portaveu del PP a l'Ajuntament d'Alacant. Eva Montesinos té els suports del PSPV, Compromís i Guanyar Alacant, que sumen catorze regidors; un més, si es compta amb el de la regidora no adscrita Nerea Belmonte. Amb aquests vots, la investidura estaria garantida, però el PSPV també vol parlar amb Ciutadans per mirar de tenir el vot afirmatiu dels seus representants al ple.

Torna el vol entre Barcelona i l'Alguer.

Després de mesos d'aturada, torna el vol entre Barcelona i l'Alguer. Aquesta vegada, l'avió serà de Vueling, que substituirà Ryanair, la companyia que va fer durant molt de temps la ruta entre les dues ribes del Mediterrani català. Per commemorar la represa dels vols, l'Ajuntament de l'Alguer ha organitzat

dos festivals de música: una extensió del Sónar barceloní i Jazzalguer.

LA DADA

El canvi d'horari ja torna a ser ací. La matinada de diumenge, 25 de març, caldrà avançar el rellotge una hora: a les dues de la matinada seran les tres. Començarà oficialment l'horari d'estiu, l'objectiu del qual és aprofitar més la llum del sol i consumir menys electricitat. Tot i tenir un objectiu tan noble, la idea del canvi d'horari té origen nazi, com explicava aquest reportatge de VilaWeb.

LA XIFRA

8.675 decisions desfavorables a concedir l'asil per part del govern espanyol, del total de 13.350 que va resoldre el 2017. Representa un rebuig del 65%. Espanya en va acceptar 4.675 (35%). Són dades que ha recollit la Comissió Catalana d'Ajuda al Refugiat (CCAR) a partir de l'Oficina d'Estadística de la Unió Europea (Eurostat).

TAL DIA COM AVUI

Un 23 de març de 2014 va morir Adolfo Suárez, advocat i polític, president del govern espanyol entre 1976 i 1981.

PÄR STENBÄCK

‘La monarquia espanyola té mala imatge ara mateix’

Entrevista a l'ex-ministre d'Afers Exteriors finlandès, que ahir es va reunir amb Puigdemont

ABC

ANDREU BARNILS

Pär Stenbäck (1941) és ex-ministre d'Educació i d'Afers Exteriors finlandès. Pertany a la minoria sueca del país. Ara en un influent segon pla, Stenbäck porta el prestigiós club Nya Utrikespolitiska Samfundet (NUPS), un think tank que versa sobre afers estrangers. Ahir a la

tarda, el president Carles Puigdemont va ser el convidat d'aquesta associació, i hi va oferir un discurs davant una seixantena de persones. VilaWeb va poder entrevistar Pär Stenbäck just després. I va poder comprovar per què té fama de bon mediador entre rivals que no s'entenen. Aquesta entrevista

és feta hores abans de publicar-se que Llarena enviava a la presó mig govern català, i hores després de saber-se que Marta Rovira se n'havia anat a l'exili. Pär Stenbäck parla del cas entre Catalunya i Espanya amb empatia, però sense deixar d'esmentar els errors que hi veu.

Coincideixo amb Carles Puigdemont: va haver-hi un moment que Rajoy hauria d'haver acceptat el resultat

Tots som presoners de la nostra història i cultura

—Us heu vist amb Puigdemont. Impressió?

—Ja l'havia vist abans, quan era batlle de Girona. Crec que continua mantenint el desig de diàleg. L'he vist serè. M'ha fet la impressió de sinceritat. I ha basat el discurs en la democràcia. Ha dit que a Europa hem de resoldre aquests problemes amb democràcia.

—Per què no podem ser Escòcia, els catalans?

—La raó és Espanya. Espanya té una història diferent de la del Canadà o Anglaterra. L'herència espanyola no és democràtica del tot. Crec que això afecta d'alguna manera. Hem vist clarament com alguns països han estat molt llestos solucionant el problema. Van prendre un risc acceptant-ho, i van guanyar. No n'estic segur, però amb una mica de seny polític la situació actual es podria haver evitat. Coincideixo amb Carles Puigdemont: va haver-hi un moment que Rajoy hauria d'haver acceptat el resultat. Si les eleccions van tenir el 75% o el 80% de participació... Crec que Puigdemont pensa en la direcció adient. Si la resposta és dir que d'això no se'n parla, la qüestió es mantindrà.

—Errors de Rajoy, quins veieu?

—Entenc que té problemes en el si del seu govern i del seu partit. Vam veure el mateix a Anglaterra amb el Brexit: per raons partidistes internes, marquen posicions. I crec que aquesta és una de les raons per les quals Rajoy va rebutjar l'estatut d'autonomia. Aquest va ser un gran error.

—I del cantó català?

—Crec que declarar la independència sota aquelles circumstàncies podia no acabar amb un bon resultat. Ho dic de manera imparcial, crec. Fins i tot entenen les raons que ho van motivar. Però amb poca participació, el boicot que va haver-hi... Les opcions són més baixes, ara.

—Us heu vist amb Puigdemont. I us heu trobat amb polítics espanyols? Què us diuen, ells?

—He intentat parlar amb polítics espanyols, ara retirats, sí. És un cas impossible, em diuen. Crec que molts espanyols, fins i tot si tenen una mentalitat oberta i tolerant, són tímids a l'hora d'anar al gra en aquesta qüestió. Saben que els sentiments nacionalistes són alts, ara mateix, a Espanya. Em temo que per parlar amb la banda catalana hi haurà d'haver molts canvis d'actitud abans, al govern.

—Sou membre de la minoria sueca a Finlàndia. Els catalans som una minoria a Espanya. I dins de Catalunya, també n'hi ha, de minories. Consell per als governs que en tracten?

—Ho he dit avui: no hi ha model universal per a tractar aquestes qüestions. Les situacions de les minories a Europa són molt diferents les unes de les altres. Puigdemont ho ha dit quan algú ha tret el tema. El nostre model es basa en la nostra pròpia història. No el podem exportar. Perquè tots som presoners de la nostra història i cultura. Des de fora és difícil. Només consells generals, de com evitar alguns buits. O consells molt genèrics, com tornar a la vella autonomia, que ja havíeu aconseguit. I si les opinions es mouen cap a la independència, inclosos els castellanoparlants, això està bé. Però això és un procés, en la meua opinió. I sóc una mica escèptic de declarar la independència amb una majoria curta. Mireu el resultat del Brexit. De fet, com a mètode, els referèndums no m'acaben d'agradar. Es poden trobar altres maneres per arribar al mateix lloc. Com acords entre governs, primer.

—La llista dels presidents catalans de les últimes dècades: gairebé tots a la presó o a l'exili.

—Això és part del llegat espanyol. I de la història espanyola. Acceptar el pluralisme no és fàcil. No ho és. A tot arreu les majories troben molt difícil d'acceptar les minories. No és només cosa d'Espanya. Passa que vosaltres teniu altres aspectes: guerra civil i franquisme. I quan es polaritza la societat, aquestes opinions s'endureixen. A Catalunya

també teniu la vostra història: sindicalisme, anarquisme. Una història molt interessant, per cert. Les democràcies, per madurar, necessiten temps.

—Esperança que la Unió Europea hi intervingui? O creieu que l'ajuda vindrà d'altres bandes?

—Això segon. La Unió Europea té els seus problemes. Brexit, Macron i Merkel, que hauran de solucionar qüestions greus. I ara molestaran Rajoy? No és gaire realista. Quin motiu tindrien? Sabem que Rajoy també lluita per la seva vida política, en certa manera.

—I aleshores?

—Crec si poguessin haver-hi intervencions entre bastidors, això ajudaria. Ha passat abans i, en la meua experiència, podria tornar a passar. Aquesta és la manera com les coses es podrien resoldre. Pensem en el procés d'Oslo, entre Israel i Palestina. Dos anys parlant sense que ningú sabés res.

—Aquestes converses, hi són?

—No en tinc ni idea.

—Potser en sereu el mediador.

—No, no. No sé res del que passa entre bastidors. Però normalment es fa així: que un mentor, o una institució, entri acceptat per totes dues bandes.

—Marta Rovira se n'ha anat a l'exili. Polítics europeus se'n van de l'estat per evitar la presó. Acusats de fer un referèndum. Com ho veieu?

—No és una situació sana. Què puc dir? Entenc que Puigdemont mateix diu que no escaparà enlloc, que si el país on és accepta el requeriment de les autoritats espanyoles, aleshores hi anirà. Algú ha dit avui que Puigdemont podria anar a Moscou o a l'Amèrica Llatina, arribat el cas. Però no crec que ho faci. Diria que és un exili simbòlic, en certa manera. No sé si serveix de res. Manté la flama, des del seu punt de vista. Suposo que és la seva intenció.

—I evitar la presó, també.

—Si mireu la història d'altres països... És molt fàcil convertir vint-i-cinc anys de presó en una amnistia. En casos com aquest, justícia també és una qüestió política. Una interpretació. Fins on pot arribar a cada país. Encara que agafis un camí estrictament legal, arribarà un moment que hauràs de decidir igualment. Jo, des d'un punt de vista ètic, aniria molt lluny en nom de la llibertat d'expressió. Però això no ha d'implicar llibertat d'acció. És difícil dir què està bé i què no. I les tradicions jurídiques són diferents. Normalment, aquestes situacions se solucionen amb tolerància. Aquest paio fa broma. Continuem. Alguna cosa així. No t'imagines que una cosa així passi a Holanda, per exemple. Hi ha gent que vol la independència i que vol votar-ho? Doncs posem-la a la presó. No. No farien això. Se'n riurien. Això potser sí que ho farien. Però ara la situació és una altra. No es pot fer broma, ara. No es pot.

—No solament afecta els polítics catalans. Ara afecta els cantants, també.

—El nostre diari més llegit, amb mig milió de lectors, va fer un tema de dues pàgines sobre aquest cas del cantant. I dels qui cremaven fotografies del rei. I evidentment van esmentar els polítics empresonats. Per tant, la monarquia espanyola té mala imatge, ara mateix. Haurien de vigilar, també. Hi ha la mala imatge d'oprimir la llibertat d'expressió. En general tots els països europeus, i alguns de l'Europa de l'est, tenen ganes de tenir bona imatge. Ara, com més gran és el país, menys els importa el que diguin els altres. Rússia, per exemple. No els importa.

—Un polític català a Brussel·les em va explicar que funcionaris espanyols li deien: 'No ens importa què diguin. Que ens treuen de la UE? Que ho facin! De l'OTAN? Que ho facin! Però vosaltres no us n'anireu.'

—Fàcil de dir. Però quan pateixes per la mala imatge, comences a pensar. I això pot passar en qualsevol moment. Candidats espanyols a institucions estrangeres, refusats. D'entrada. ■

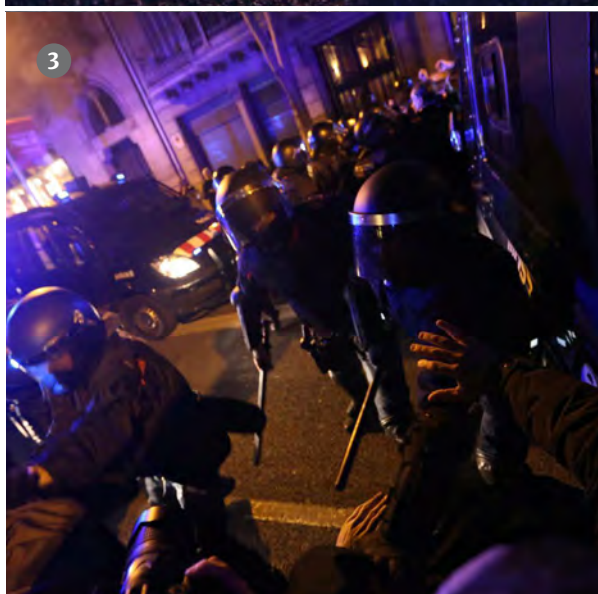
Jo, des d'un punt de vista ètic, aniria molt lluny en nom de la llibertat d'expressió

Com més gran és el país, menys els importa el que diguin els altres

Concentracions arreu del país per a protestar contra la repressió i els empresonaments

Imatges Primers ferits per les càrregues dels mossos a la rodalia de la delegació del govern espanyol

vilaweb.cat
24 i 25 març 2018

🏠 SIGNATURES VEUS ACTUALITAT 7DIES DESCONNECTA 24H

1

2

3

4

Llarena envia a la presó Turull, Rull, Forcadell, Romeva i Bassa

Tribunals La llista de presos polítics catalans augmenta fins a nou, després dels casos de Jordi Cuixart, Jordi Sànchez, Joaquim Forn i Oriol Junqueras

Carme Forcadell, Dolores Bassa, Raül Romeva, Josep Rull i Jordi Turull. ACN

REDACCIÓ

El magistrat del Tribunal Suprem Pablo Llarena ha decidit d'enviar a la presó Jordi Turull, Josep Rull, Carme Forcadell, Raül Romeva i Dolores Bassa. Amb aquesta decisió, ja són nou els dirigents independentistes que han estat empresonats, després que ho fessin mesos enrere Jordi Cuixart, Jordi Sànchez, Joaquim Forn i Oriol Junqueras. Al matí s'ha sabut que Marta Rovira havia decidit d'emprendre el camí de l'exili.

La decisió de Llarena no era segura, però molt pro-

bable. Tant la fiscalia com Vox havien demanat presó sense fiança per a tots cinc dirigents. Al matí els havia anunciat que tots serien processats pel delictes de rebel·lió –juntament amb vuit delictes més– i en la interlocutòria que ho anunciava ja avisava que tots ells podrien tenir 'la temptació de fugir'. Afegia que la investigació demostrava que tots ells havien menystingut les decisions judicials 'sistemàticament' durant els últims anys.

En la interlocutòria, Llarena justifica la decisió dient que hi ha 'un greu risc de fuga' dels cinc polítics i també de reiteració delictiva. Segons el jutge, la renúncia de Bassa i Forcadell a l'acta de diputades no les eximeix de continuar col·laborant fora de l'àmbit parlamentari per aconseguir la independència de Catalunya. Llarena també argumenta que la limitació dels drets polítics com a parlamentaris, en especial de Turull com a candidat a la investidura, respon a la necessitat judicial de

preservar altres drets tenint en compte 'els greus delictes que els imputen'.

Romeva, Turull i Rull ingressaran a la presó d'Estremera, on ja van passar un mes entre el 2 de novembre i el 4 de desembre. Bassa i Forcadell són traslladades a la presó de dones d'Alcalá Meco, on Bassa ja va ser tancada durant el mateix període i Forcadell va passar la nit de l'11 de novembre.

Els cinc empresonats han deixat un últim missatge abans d'entrar a la presó. ■

CARME FORCADELL

Consciència tranquil·la i cap molt alt. Avui ens empresonen físicament a la presó, però no poden tancar les nostres idees. Si ploreu, abraceu-vos, estimeu-vos i, sobretot, després, aixequem-vos i continueu més units i més forts. Ens en sortirem. 💪

19:07 - 23 de març de 2018

❤️ 7.942 💬 4.552 persones estan parlant sobre això

JOSEP RULL

Facin el que facin amb nosaltres, la causa de Catalunya -la causa de la llibertat, de la democràcia i de la dignitat- perviu amb força, perquè som milions els que hi creiem. Que el preu del nostre compromís serveixi per multiplicar el compromís de tots

18:25 - 23 de març de 2018

❤️ 4.847 💬 3.312 persones estan parlant sobre això

JORDI TURULL

Això us volia tornar a dir, amb el cap ben alt i podent mirar als ulls de tothom

18:28 - 23 de març de 2018

♡ 8.817 💬 6.117 persones estan parlant sobre això

He estat empresonat per haver estat lleial al mandat dels que em van escollir com a representant del poble de Catalunya, al President, al Govern i al Parlament.

Si us plau, dediqueu totes les energies a defensar pacíficament la democràcia i la dignitat de Catalunya. Tinc tota la confiança i esperança en el poble de Catalunya. Ell no ha fallat mai i ara tampoc ho farà.

Blanca, Laura, Marta, pares, germans i amics, no patiu per mi. Estic bé perquè estic convençut del que he fet, que ni és delictes ni he fet mal a ningú.

Us estimo.

Visca la democràcia.
Visca Catalunya.

DOLORS BASSA

Gràcies pels suports de tothom. Aquest compte estarà tancat mentre sigui a la presó. Em defensaré, no som delinqüents. Us estimo a tots! Un gran agraïment als que hi sou sempre.

18:52 - 23 de març de 2018

♡ 8.102 💬 3.960 persones estan parlant sobre això

RAÜL ROMEVA

Raül: "Finalment avui no podré celebrar l'aniversari de la meva filla amb ella. Entro de nou a la presó amb la consciència molt tranquil·la i el cap ben alt. Gràcies a tothom pel suport."

19:06 - 23 de març de 2018

♡ 8.440 💬 5.106 persones estan parlant sobre això

Plors i ràbia, periodisme de guerra i esperances que es desfan: la rebel·lió corre per dins

PERE CARDÚS

Crònica de les primeres hores d'espera en la vista de Forcadell, Romeva, Turull, Rull i Bassa (i sense Marta Rovira) al Tribunal Suprem espanyol

Josep Rull i Jordi Turull avancen compungits cap al Suprem. ACN

Plors, abraçades, tristesa, ràbia... L'estat d'ànim a peu de Suprem és avui més dens que mai. Més lent, més silencis, més feixuc, més difícil. Marits, mullers, germans, amics, companys de partit. Cinc dirigents independentistes són davant el magistrat Llarena perquè els comuniqui si els torna a engarjolar. S'han acomiadat amb llàgrimes galtes avall. Ara ja saben quins delictes els imputen. Rebel·lió, desobediència, malversació. La combinació de delictes és diferent en cada cas. I la notícia que pesa més els primers minuts ací és l'exili de Marta Rovira. Molt poca gent ho sabia. Fins i tot, alguns alts dirigents del partit se n'han assabentat aquí, davant el tribunal on s'havia de presentar.

I les primeres preguntes, després de la commoció i els plors d'amics i familiars: quines conseqüències pot tenir la decisió d'anar-se'n per als que sí que han vingut. De fet, tot pintava ben negre des de primera hora. El jutge ha convocat aquells qui acusa del delictes de rebel·lió i que no són a la presó o a l'exili. Els qui són acusats de desobediència o de malversació no han estat cridats avui al tribunal. Encara que algun dels pronosticaires habituals diu que els deixaran anar, tots els indicis apunten en direcció contrària. L'esperança és l'última cosa que es perd, però avui ací costa de trobar-ne a cap racó.

El Suprem és a tocar de la plaça de Colom. Avui no hi ha la bandera. Hi ha el pal pelat. Devia tocar dur-la a rentar –que aquestes coses es poden arribar a embru-

tar molt– en una rentadora gegantina no-nacionalista. Els estrambòtics personatges nostàlgics que es belluguen habitualment per aquí, sí que han vingut. No fallen mai. Deuen coordinar agendas amb Llarena. Els crits i la faramalla habitual, que avui ressonen amb més aspror que mai, pel silenci i la calma tensa dels independentistes.

I les declaracions dels portaveus polítics se succeeixen com una cursa de relleus. Antoni Castellà, pels Demòcrates; Rufián i Tardà, per Esquerra; Artadi i Pujol, per Junts per Catalunya; Iñarritu, de Bildu; i Natàlia Sánchez, per la CUP. Una Natàlia Sánchez que ha de resistir les preguntes més impertinents i lamentables del dia dels periodistes del règim. 'Si consideres que s'empresona gent per les seves idees polítiques, com és que tu no ets a la presó tu?' El periodisme de guerra funciona. Ja no és de trinxera, que podria tenir una justificació. És periodisme de guerra. I treballen tant com el jutge o els policies armats del primer d'octubre per destruir l'enemic. És a dir, nosaltres, els demòcrates catalans.

L'espera es fa llarga. La llista de càrrecs del procés-sament de Llarena ha caigut com una llosa entre els concentrats. Els marits i mullers dels qui són a dins han vist que es complicava la sortida. I, tot i que havien preparat les bosses, el DNI, els cent euros que han de dur... l'esperança era més viva quan s'han llevat que no pas ara, que el cel ja és totalment cobert d'una calitja insensible i blanca. Contra allò que és habitual i natural, cada minut que passa fa més fred, aquí fora del Suprem.

L'enèsim viatge al Suprem: les claus per a entendre on som i què pot passar a Catalunya i a Madrid

Tribunals «Ací ja és on s'obren noves preguntes. Quina serà la reacció del carrer? Hi haurà un dia que dirà prou i es plantarà indefinidament?»

PERE CARDÚS

El tren ha arrencat quan passaven pocs minuts de les set. A banda els passatgers habituals del tren de gran velocitat, cares conegudes, parlamentàries i del món cívic. Una nova processó cap al Suprem i ja ens hem descomptat. Avui compareixen davant el jutge Marta Rovira, Carme Forcadell, Dolors Bassa, Jordi Turull, Josep Rull i Raül Romeva. Tres homes, tres dones. Tres diputades que han anunciat que es retiren. Tres diputats que, amb Bassa, ja van passar un mes a la presó. El resultat de la vista d'avui és incert. Què vol el jutge Llarena ara? La revisió de les mesures cautelars és força estranya i gens habitual. Però ja se sap que l'article 26 permet a l'estat espanyol passar-se per l'arc

del triomf qualsevol jurisprudència i legalitat si es tracta de Catalunya i dels catalans.

Primer assalt fallit

Hi ha un consens ampli a considerar, per molt que el bloc del cop d'estat del 155 ho vulguin amagar, que Llarena ha mirat de dinamitar la investidura de Jordi Turull. D'entrada, ficant la por al cos dels diputats disposats a votar-lo. Però qui sap si també per mitjà d'un impediment físic. És a dir, tancant-lo a la presó amb Forn, Junqueras, Sánchez i Cuixart. Ho sabrem durant el dia d'avui. Sigui com vulgui, la reacció de la majoria del bloc independentista de portar Turull ja investit president davant el jutge va fracassar ahir. La CUP no va donar els seus quatre vots a aquesta estratègia. El seu candidat encara es diu Carles Puigdemont, van dir.

Jordi Turull arriba al ple d'investidura. ALBERT SALAMÉ

Ja se sap que l'article 26 permet a l'estat espanyol passar-se per l'arc del triomf qualsevol jurisprudència

Majoria simple en perill

I això que passi avui determinarà desgraciadament el pas següent, perquè ja fa mesos que anem a remolc del ritme que marca l'estat espanyol i per l'estret camí que ha dibuixat. Si Turull és tancat a la presó, no hi ha segona tanda d'investidura possible. Encara que alguns defensen que es podria fer la sessió sense ell i mirar si ara la CUP faria el gest d'investir-lo. Si no fos així, si Turull i els altres cinc no són enviats a la presó, com s'investirà ara per majoria simple si els contraris sumen 65 di-

Els familiars i amics de Jordi Turull aplaudeixen quan entra al Tribunal Suprem espanyol. ACN

Un pas més en la deriva autoritària d'Espanya

putats i Junts per Catalunya i Esquerra 64? La CUP proposa que la mesa accepti la delegació de vot de Puigdemont i Comín, exiliats a Brussel·les, i recuperi el pes de 66 diputats que els correspon segons el resultat electoral. Però Roger Torrent no està disposat a jugar-se el processament judicial per desobeir la prohibició del TC contra aquesta delegació de vot.

La retirada de Puigdemont i Comín?

Aleshores, tan sols quedaria una opció: la renúncia a l'acta de diputat dels dos exiliats. És a dir, deixar Puigdemont fora de joc després de tot. I aquí hi ha veus per a tot. Entre una suposada predisposició d'ells, veus favorables, veus contràries... el guirigall és important. Però encara hi ha un altre

dubte: podria fer-se el relleu a mig ple d'investidura? La investidura té una segona part en cas que la primera votació del candidat no hagi reeixit. I heus ací el debat reglamentari: la primera sessió del ple i la segona constitueixen un sol acte plenari? Si fos així, no es pot alterar la composició de la cambra quan un ple ja ha començat i això impediria de fer efectives les renúncies del president a l'exili i de Comín. Com tampoc no serien efectives les renúncies de Forcadell, Bassa i Rovira anunciades ahir després del ple.

Es pot canviar la composició?

Si és un sol acte plenari o si la segona votació constitueix un nou ple, no és un debat tancat. I hi ha opinions de tota mena. Sigui com sigui, ja podem

assegurar que l'alteració de la composició (i també l'acceptació de delegació dels dos vots de Brussel·les) implicaria l'oposició del bloc del 155, el filibusterisme, l'activació dels diputats que fan d'agents judicials, el recurs al TC demanant la impugnació del ple i la invalidació del resultat, la possible suspensió cautelar de la investidura, etc. Res de nou. La mateixa sonsònia d'aquests últims mesos de vida parlamentària vigilada, amenaçada i escapçada.

La reacció del carrer

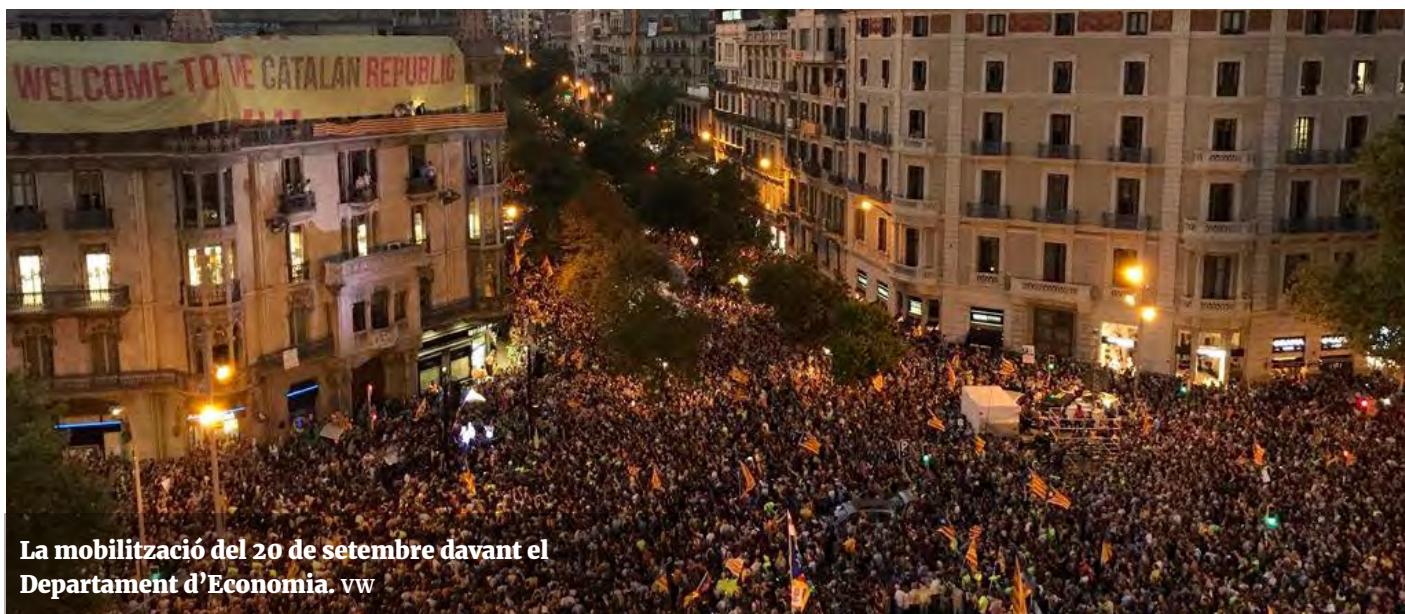
Desgraciadament, tot plegat tindrà a veure amb la decisió que prengui avui el magistrat del Suprem, que condueix sense marxa i sense fre en la seva ruta de la venjança pel primer d'octubre, el dia que l'estat va ser més impotent que mai. I ací ja és on s'obren noves preguntes. Quina serà la reacció del carrer? Hi haurà un dia que dirà prou i es plantarà indefinidament? El fet que la majoria política no opti

per una plantada de l'estil 'ja n'hi ha prou' impedirà que ho faci la gent al carrer? Què faran els CDR? I què farà l'ANC d'Elisenda Paluzie? O Òmnium, que té un president empresonat que demana que a fora es tiri pel dret sense acceptar el xantatge que fa l'estat amb els ostatges (ells)?

Tornem a Puigdemont o fem eleccions?

I políticament, hi ha cap opció de retornar a la idea d'invertir Puigdemont si l'operació Turull falla o la fan fracassar? I, si no, la solució serà un quart candidat després de Puigdemont, Sánchez i Turull? Serà una dona ara? Elsa Artadi? També hi ha veus que demanen que es deixi pas a Artadi, que no té cap causa oberta, encara que ja la van assenyalar en un informe de la Guàrdia Civil. I si fos ella, tindria cap inconvenient Llaurena d'afegir-la ara a la seva causa general? També creixen i guanyen pes les veus dels partits que opten per tornar a fer eleccions i que la ciutadania refaci les seves opcions de vot. De fet, el bloc independentista s'ha demostrat fort i estable en condicions anímiques, polítiques i repressives molt diverses.

El joc és completament obert i tot canvia a un ritme vertiginós. Aquest vespre pot haver canviat tot. Però avui hi ha sis dirigents polítics catalans elegits fa escassos mesos per la ciutadania que poden ser empresonats –i aquesta vegada es fa difícil de pensar que no sigui per un temps llarg– per haver defensat la democràcia ja ben avançat el segle XXI. Un pas més en la deriva autoritària d'Espanya. ■

La mobilització del 20 de setembre davant el Departament d'Economia. vw

Les manipulacions de Llarena amb la violència: de la guerra civil als 'ostatges amb trets en l'aire'

Tribunal El jutge del Tribunal Suprem criminalitza tot l'independentisme en la interlocutòria de processament dels dirigents polítics i civils

JOSEP CASULLERAS

El jutge del Tribunal Suprem espanyol Pablo Llarena ha processat tretze dirigents independentistes per rebel·lió. És el gruix del govern de Carles Puigdemont, Jordi Sánchez, Jordi Cuixart, Marta Rovira i Carme Forcadell. És un delictes que pot arribar a ser castigat amb vint-i-cinc anys de presó, i per haver-lo comès el codi penal especifica que s'ha d'haver fet ús de la violència amb el propòsit de declarar la independència. Totes les accions del moviment independentista català,

tant la societat civil com de les institucions polítiques, han estat plenament pacífiques. On és la violència, doncs? El jutge Llarena ha bastit un relat dient que hi va haver violència per a justificar aquest processament. No hi ha cap referència a la violència real i ben visible –aquesta sí– en els fets del mes d'octubre, que és la de la policia espanyola, la Guàrdia Civil i els grups d'ultradreta. Cap ni una. En canvi, fa tota una invenció de la violència en les actuacions dels processats. I arriba a comparar els fets amb 'una presa d'ostatges mitjançant trets en l'aire'.

Tots som violents

El relat que fa Llarena es basa en les declaracions d'individus com Diego Pérez de los Cobos, el coordinador policíac durant l'1-O que va negar que hi hagués càrregues. I converteix tot els independentistes, els centenars de milers de persones que han participat durant anys en manifestacions multitudinàries i pacífiques durant les diades, en còmplices d'una gran acció violenta per la qual es vol castigar tots aquests dirigents processats. 'Després d'haver assajat mobilitzacions multitudinàries conformades per centenars de milers d'adeptes; després d'haver

convençut els seus seguidors que ostentaven una legitimitat per a una independència que sabien que era constitucionalment impossible; i sabent els greus esdeveniments que s'havien derivat de la mobilització del 20 de setembre [...] significa impulsar directament una massa ciutadana que desbordi per la força qualsevol intenció de contenció que pugui provenir de l'estat, tal com va passar el dia de la votació.'

L'ull d'un policia

Sobre el primer d'octubre, el jutge diu que hi va haver violència. Però no de la policia espanyola, sinó de la

gent que va ser víctima de la brutalitat policial. Enumera per això totes les lesions que van dir que havien sofert els agents de la policia i la guàrdia civil. Fins i tot arribava a esmentar que un agent 'va rebre un impacte d'un projectil a l'ull dret'. I Roger Español, que va perdre l'ull per una bala de goma, prohibida des de feia anys a Catalunya? Cap referència. La violència sempre ve de la mateixa banda, encara que no existís.

És en l'1-O que Llarena basa el processament dels membres del govern. I és en el 20 de setembre que basa el de Cuixart i Sànchez. El tarannà pacífic de la manifestació i de les proclames de tots dos és transformat en la interlocutòria en una actitud d'incitació a la violència amb ressonàncies de la guerra civil. Vegeu, si no, aquest fragment: 'Tot i reivindicar el pacifisme de la mobilització, [Jordi Cuixart] va apel·lar també a la determinació mostrada en la guerra civil (no passaran!) i va reptar l'estat a anar a decomissar el material que s'havia preparat per al referèndum.'

'Ostatges amb trets a l'aire'

D'aquell 20 de setembre, Llarena diu: 'Els fets que hi van succeir demostren que la munió va actuar com una massa de força que, a més de destruir els vehicles policials, va atacar béns personals mitjançant el llançament d'objectes, o impedit que els assetjats [referint-se a la Guàrdia Civil] poguessin exercir la seva llibertat d'acció i de vagareig durant les llargues hores que va durar

el setge [...]. Els fets exposats van determinar l'efecte inherent a la violència, és a dir, una real restricció de la capacitat d'actuació [de la policia] com a conseqüència de l'ús de la força, tal com passaria en un supòsit de presa d'ostatges amb trets en l'aire.'

I més endavant diu que aquell dia 'es va desfermar el fanatisme violent' de molta gent, i que la decisió de mantenir el referèndum després del 20 de setembre és una demostració que volien utilitzar la força com a arma política.

La culpa és dels qui donen suport als presos

I això no s'acaba pas ací. Llarena en la interlocutòria justifica l'empresonament de Sànchez, Cuixart, Junqueras i Forn pel fet que hi ha un risc de fugida. Un risc que argumenta dient que hi ha organitzacions, entitats i grups de gent a Catalunya que se solidaritzen amb ells. 'Hi ha un greu risc de fugida dels encausats –diu– per una pluralitat de factors.' I un dels factors que esmenta és aquest: 'S'acredita la seva pertinença a un ampli col·lectiu que se solidaritza amb la seva causa per compartir les motivacions que els dugueren a cometre els seus delictes. Un col·lectiu que compta amb estructures associatives organitzades, assessorament legal especialitzat, recursos econòmics importants derivats de les aportacions dels seus associats, a més d'estructures internacionals desenvolupades aquests últims anys per a la defensa dels seus plantejaments i en condicions de donar-hi suport.' ■

i. Así, en la tarde del día 20-S⁶⁷, Jordi Cuixart se dirigió a los congregados y exigió la liberación de todos los detenidos. Pese a reivindicar el pacifismo de la movilización, apeló también a la determinación mostrada en la guerra civil (¡no pasarán!) y retó al Estado a acudir a incautar el material que se había preparado para el referéndum y que tenían escondido en determinados locales. Y Jordi

1

deambulación durante las largas horas que duró el asedio. En modo alguno puede entenderse que el cerco tuviera un contenido exclusivamente intimidatorio, pues si la intimidación supone una lesión de la *capacidad de decisión* del sujeto pasivo, los hechos aquí expuestos determinaron el efecto inherente a la violencia, esto es, una real restricción de la *capacidad de actuación* como consecuencia del uso de la fuerza, tal y como ocurriría en un supuesto de toma de rehenes mediante disparos al aire.

2

De otro lado, se acredita su pertenencia a un amplio colectivo que se solidariza con su causa por compartir las motivaciones que llevaron a los procesados a cometer sus delitos. Un colectivo que cuenta con estructuras asociativas organizadas, asesoramiento legal especializado, relevantes recursos económicos derivados de las aportaciones de sus asociados, así como con armazones internacionales desarrollados en los últimos años para la defensa de sus planteamientos y en condiciones de prestar soporte.

3

Extractes dels informes de Llarena. vw

Carles Puigdemont parla amb Teivo Teivainen, professor de la Universitat de Hèlsinki. ACN

Europa es pregunta per Franco

ANDREU BARNILS

Puigdemont ofereix una conferència en una pleníssima universitat de Hèlsinki, i el dictador apareix amb força al debat. Ja va passar a Ginebra

Carles Puigdemont ha tornat a omplir un auditori a Finlàndia, país que li està donant una gran cobertura mediàtica. Si ahir les televisions nacionals destacaven als seus informatius el seu viatge, avui Puigdemont ha omplert l'auditori de cinc-centes persones de la Universitat de Hèlsinki. Sobretot d'estudiants i professors, però també membres de la comunitat catalana, que

han seguit la conferència 'Països petits i política a les xarxes socials: cap a una república digital a Catalunya'. Organitzada pel departament de Ciències Socials, s'esperava una conferència centrada en la futura República en línia, però al final aquest aspecte ha estat molt menor, i gran part del debat ha girat al voltant del moment polític. I Franco. El dictador Franco ha centrat el debat.

Avisat dels incidents

que alguns unionistes van protagonitzar a l'escola diplomàtica de Ginebra, el professor Teivo Teivainen ha deixat clar a l'inici que no permetria cap sortida de to de l'audiència. I així ha estat, excepte en una ocasió. I aquesta vegada, per cert, els xiulets els ha rebut un unionista que, diguem-ho tot, ha acabat la seva intervenció amb un 'Viva España' no molt ben rebut per l'audiència.

L'acte ha començat amb l'explicació de Puigdemont sobre les possibilitats que les noves tecnologies ofereixen a la República. El seu punt de vista es pot resumir amb

aquest titular: 'Arribarà un dia que els telèfons mòbils seran més poderosos que les espases'. I tot seguit ha recordat que Twitter, WhatsApp, Signal, han estat peces claus del moviment independentista. Que sense elles, no s'hauria votat l'1-O, i que en el futur es podrà mirar a exemples com el d'Estònia, i la seva e-República com a maneres de construir un estat 'que no sigui una relíquia del segle XIX'.

Però poc detalls que no se sabessin ha ofert Puigdemont en aquest inici de debat. Debat que ha acabat amb l'anunci de la marxa a l'exili de Marta Ro-

Puigdemont, durant la seva intervenció a la Universitat de Hèlsinki. ACN

vira. Entremig ens hem trobat amb un interessantíssim debat entre Puigdemont i els assistents, on el més interessant han estat les preguntes. Veure les preguntes que genera Puigdemont als seus viatges és tot un exercici. I avui, per cert, ha tornat a passar. Francisco Franco ha tornat a dominar el debat, com ja va passar a Ginebra. El passat dictatorial d'Espanya retorna a escena. Europa pregunta per Franco. I Puigdemont respon: 'La tomba de Franco es pot visitar, i per nou euros pots fer un homenatge al dictador. La Fundació Franco també existeix, té l'objectiu d'honorar l'herència rebuda, i es paga amb diners públics. La transició no va ser modèlica en cap cas'

Per captar l'ambient que s'ha viscut a la sala, força favorable a la causa independentista, sense ser-ho del tot, aquestes són totes

Però poc detalls que no se sabessin ha ofert Puigdemont en aquest inici de debat

les preguntes que s'han fet. Deu en total. I absolutament totes han rebut aplaudiments. Amb més o menys intensitat, això sí:

Professor Universitat: 'El partit Ciutadans, on és? Per què no és a la sala? Quan des del camp independentista es parla de Franco, ho trobo fora de lloc. I tres: parlar de presoners polítics no és un terme acceptable. Vostès han trencat l'imperi de la llei. Espanya és una democràcia homologable a França, Alemanya, Anglaterra. Vostè a qui representa? A Catalunya, quan només té la meitat dels catalans a favor?'

Estudiant. Quina creu que ha de ser la reacció de la UE? Com veu el rol i estatus de Catalunya en relació a altres Comunitats Autònomes?

Estudiant, que respon al professor: els guanyadors sempre escriuen la història.

Si creu que Espanya està al nivell de França, Anglaterra, llegeixi la història d'Espanya, on el dictador traspasa el poder al rei. Un raper és a presó perquè va fer una cançó sobre el rei. Ara diguem si Espanya és un país democràtic. Pel president: és depriment el silenci a la UE. Val la pena esperar?

Pregunta. Professor de llengües, especialista en minories ètniques. Sé que els països emergeixen en àrees lingüístiques i el català és la llengua més gran d'Europa sense estat. Heu estat el tercer president a declarar la independència. Ara estem en un atzucac polític. Però és impossible que la independència desaparegui de l'escena. És evident que l'àrea lingüística més gran d'Europa sense estat continuarà volent la independència. Jo pregunto com veu el moviment en els deu anys vinents.

Em va mirar, va fer ok amb el dit, i va continuar. Jo, a Europa, noto solidaritat. La noto de la gent

Estudiant. Com veu que altres regions, com Lapland, vulguin beneficiar-se de la independència de Catalunya?

Estudiant. A Espanya es paguen diners públics en homenatges a Franco. Espanya és un dels països amb més fosses comunes. A Espanya es poden dir coses a favor de Franco a la TV. A Alemanya no pots. No es pot comparar Alemanya i Espanya. No es pot.

Professor. Us vull felicitar per la independència declarada. Crec que us en sortireu. Dues preguntes: us penediu de no fer la DUI el 10 d'Octubre? Què hauria passat si ho haguéssiu fet? I una pregunta crítica. No dic que al referèndum hi hagués irregularitats votants, però sí que va haver-hi queixes. I que era fàcil fer trames. No dic que se'n fessin. Si no que era fàcil. Què n'opineu?

Estudiant. El que intenteu a fer a Catalunya és il·legal a Finlàndia. Finlàndia és feixista, doncs? He anat a Catalunya a l'escola, i al

final els meus pares es van gastar 3.000 euros en escola privada perquè pogués parlar bé el castellà. (Riures del públic). A presó? És clar, a la presó. Vull recordar que el rei va ser votat per la constitució. (Xiulets). El cantant de rap que està a la presó per parlar d'ETA, també, no només del rei. L'economia tothom sap que ha anat malament durant el procés. Viva España.

Periodista russa. Tinc molts amics a Catalunya, com Manresa, i a Espanya, també. I em diuen que us transmeti que aprecien tot els esforços que feu pels catalans. M'ho diuen els amics catalans, però també els amics de Sevilla. I una altra cosa. Estic xocada d'escoltar preguntes que semblen d'un fiscal! Mireu, Putin. Sí. Putin. Jo us dic que no puc tornar al meu país. No m'hi vol. Però també us dic: ara resulta que Putin és darrere de tots els errors de la UE? No fotem. La UE comet els seus errors, però sempre culpa a Putin. Doncs va, faig

la pregunta que sempre es fa, quin és el rol de Rússia sobre el referèndum? És aquesta la que volíeu?

Afegim ara la pregunta retòrica del professor moderador (com en diríem a Veneçuela, Mèxic o Rússia dels polítics empresonats com els catalans? Presoners polítics, o no?) per acabar de transmetre l'ambient de franc diàleg i respecte que el president s'ha trobat a Finlàndia.

Només dos detalls per acabar, i arrodonir. Aquest periodista ha ensumat dins la Universitat un guardaespalles rere Puigdemont. 'Això és l'estat finlandès, que ens dona protecció', m'ha dit l'entorn del president. I un detall explicat pel president mateix, en diàleg amb la premsa catalana: ahir, creuant un semàfor, un home jove a l'alta banda. Em va mirar, va fer ok amb el dit, i va continuar. Jo, a Europa, noto solidaritat. La noto de la gent. ■

Paluzie s'encamina cap a la presidència de l'ANC

Assemblea Alsina i Minoves renuncien a la presidència i deixen l'economista com la principal candidata a convertir-se en la pròxima dirigent de l'entitat

REDACCIÓ

David Minoves i Adrià Alsina, tercer i sisè candidats més votats a les eleccions al secretariat nacional de l'ANC, han decidit de renunciar a presidir l'entitat, després dels resultats electorals de fa una setmana. Això dona via lliure a l'economista Elisenda Paluzie, la candidata més votada amb diferència, que es convertirà gairebé amb tota seguretat en la nova presidenta de l'ANC durant el secretariat constituent d'avui a Sant Cugat del Vallès.

En les eleccions al secretariat del cap de setmana passat, Paluzie va obtenir una victòria aclaparadora amb 5.062 vots, gairebé dos mil més que el segon candidat més votat, Joan Canadell, cofundador del Cercle Català de Negocis. David Minoves, David Fernández i Adrià Alsina, que a diferència de Paluzie sí que s'havien postulat obertament a ser presidents, van obtenir molts menys suports que ella.

Tot i això, ser el candidat més votat en les eleccions al secretariat de l'ANC no implica ser-ne el president de manera automàtica. De fet, Jordi Sánchez no va ser el candidat més votat en cap de les dues eleccions a les quals es va presentar. És per això que Paluzie encara es mostrava molt

cautelosa a començament de setmana: 'He de donar l'opció de reconsiderar la meua idea inicial de no ser presidenta. Si hi ha tanta gent d'entorns de l'independentisme diferents que m'ho demana i considera que seria positiu, m'ho he de pensar.'

Dimecres, Paluzie confirmava que havia fet els contactes pertinents amb altres membres del secretariat i que finalment es presentaria a la presidència. Segons que va explicar en una entrevista a El Nacional, Minoves, Fernández i Alsina li havien dit que renunciarien a la presidència si finalment ella s'hi presentava. Minoves i Alsina ja han fet el pas, tot i que no se sap si Fernández també ha abandonat el propòsit de presentar-se.

Fer efectiva la República en la 'pròxima finestra'

Els candidats a formar part del secretariat nacional segueixen dos corrents molt clars –implementar la República o prioritzar l'eixamplament de la base–, però Paluzie mai no es va posicionar en cap bàndol. En una entrevista a VilaWeb després de les eleccions, l'economista defensava que ara l'ANC havia de treballar per fer efectiva la República catalana declarada

Elisenda Paluzie, professora de la UB i possible presidenta de l'ANC. ALBERT SALAMÉ

el 27 d'octubre i que no es va defensar: 'L'ANC ha de treballar per estar tan preparats com sigui possible quan s'obri una altra finestra d'oportunitat. La pròxima que s'obri caldrà aprofitar-la bé. No sabem quan serà, ara és difícil de preveure-ho.'

També opta per desmarcar-se més dels partits polítics i recuperar la veu pròpia

de l'entitat, que aquests últims mesos ha perdut lideratge en detriment dels partits polítics: 'L'Assemblea ha de parlar clar si veu que els partits s'allunyen de l'objectiu comú de la independència. I és cert que des del 21 de desembre passen coses amb què no ens reconeixem. Hem d'exigir que es recuperi el camí cap a la independència.'

7 DIES

{ La selecció de la setmana { 19-23 de març

Dilluns 19.
Quim Monzó:
‘L’humor ens ha salvat’

ELISABETH MAGRE

Dimecres 21.**Grauopera obre joc, enterra el casquet de bala i el catalanisme: qui s’hi atreveix?**

ACN

Dimecres 21.**Facebook: la caiguda de l’imperi**

ACN

PILAR RAHOLA

‘A hores d’ara ja acumulem tres errors letals per al nostre objectiu’

Entrevista a l'escriptora i periodista arran de la publicació del llibre 'S.O.S. cristians'

ALBERT SALAMÉ

PERE CARDÚS

La periodista i escriptora Pilar Rahola ha escrit un nou llibre. S.O.S. cristians (Columna, 2018) relata la persecució de comunitats cristianes al món, una realitat que és silenciada. El relat que ha traçat després d'anys de recerca és esgarrifós en molts moments i preocupant. Parlem amb ella per saber quina és aquesta persecució, quina és la raó del silenci, quins són els països més agressius... I hem aprofitat l'avinentsa per parlar de tot això que passa aquests dies a Catalunya. Rahola està preocupada. Molt. Demana de repensar l'actitud de l'independentisme. Especialment, de la direcció independentista. Avisa que l'estat guanya per 10 a 0. Però apunta una fórmula per a plantar-se.

—Per què aquest llibre i per què ara?

—Va néixer com a idea fa uns cinc anys o sis. Arran de la recerca que faig des de fa uns vint anys sobre el fenomen de l'islamisme radical, m'anava trobant amb un fenomen col·lateral que semblava molt gros i tràgic i que ningú no hi treia el vel ni en parlava. I era el fenomen de la persecució de les comunitats cristianes pel seu cristianisme. Per mi va ser una gran sorpresa quan ho vaig descobrir. Vaig trobar-me amb una tragèdia que anava més enllà d'Estat Islàmic i de la guerra. Era un problema molt anterior i d'un setge i una violència brutals, amb l'objectiu de foragitar-los d'alguns països o, directament, matar-los. Tenia la impressió que era d'una dimensió molt gran i vaig anar recollint informació, vaig fer recerca i —aquests últims dos anys de manera intensiva— parlant amb fonts.

—I què heu trobat?

—M'he trobat tres coses. Totes molt sorprenents per a mi. Primera: aquest tema és important tan sols al món anglosaxó. Se n'han fet uns quants llibres, de molt nivell, i ha estat denunciat. En canvi, al món catòlic de la conca mediterrània i a l'Amèrica del Sud, tot aquest fenomen és desconegut. Sorprenent-

És un martiri del segle XXI, equiparable al martiri del segle I

L'esquerra globalment té a l'ADN la idea que el cristianisme és una religió de poder

ment, el protestantisme s'hi ha fixat més que no el catolicisme. En aquest sentit, el llibre era necessari. El segon element és que, malgrat que parlem d'una dimensió tràgica que afecta milions de persones i que hi ha milers de morts damunt la taula, no és present al relat polític, social ni mediàtic d'occident. Com si la cosa no els fes ni fred ni calor. Són unes víctimes que no existeixen. És un martiri del segle XXI, equiparable al martiri del segle I. Parlem d'un martiri per la fe i la creença religiosa que no commou ni els mateixos germans de fe que serien els cristians occidentals.

—I la tercera?

—Jo no sóc creient. Ni el llibre no m'hi ha aproximat. Sóc molt racionalista i no entenc el concepte de la fe. Però em semblava que justament aquesta condició li donava més validesa al llibre. La denúncia de l'antisemitisme no és una cosa de jueus i no jueus; la denúncia de la islamofòbia no és cosa de musulmans o de no musulmans... La denúncia o el crit més fort que es pot fer de la persecució dels cristians és dels que no en som. Per tant, el llibre no parteix d'una transcendència religiosa, sinó d'un plantejament ètic. No parla de religió; parla de drets humans.

—I dieu que és un fenomen molt estès?

—El cardenal Omella, quan va llegir el llibre, em va dir que s'havia sorprès de la dimensió del problema. I jo també penso igual. M'ha sorprès. Quan vaig començar, no imaginava ni les xifres ni la dimensió ni l'horror quotidià. Després d'haver fet el llibre, estic més commoguda i compromesa.

—Per què hi ha tanta indiferència?

—Alguns estudiosos francesos parlen d'un fenomen ideològic i jo hi afegeixo un parell d'elements. Diria que hi ha silenci perquè no en sabem res, d'aquest món de comunitats cristianes. Els cristians de les comunitats ancestrals de l'Irac, de Síria, del Líban, l'Índia, el Paquistán, la Xina, Somàlia, l'Aràbia Saudita... tot aquest món el desconeixem

completament. També el desconeixen els qui són catòlics o protestants militants. És tan desconegut que dedico els tres primers capítols del llibre a explicar les famílies. Perquè sapiguem de què parlem quan parlem dels siríacs. O quan parlem dels siro-malabars, de què caram parlem. En el cas dels siríacs, explico que utilitzen la litúrgia en arameu, que vénen del primer cristianisme. Que són ortodoxos perquè vénen de les primeres grans escissions... Etc. Per tant, hi ha un primer rebuig davant de la ignorància. L'enorme riquesa de vida, de costums i d'identitat de tot aquest món no és percebuda sota una casella única on diu 'cristià'.

—I la qüestió ideològica?

—La qüestió ideològica fa que la dreta, que hauria de ser més propera a denunciar aquesta situació, acostumi a estar més vinculada als interessos del poder i la societat dominant occidental. I aquest món de comunitats cristianes els queda molt lluny. Perquè parlem dels cristians més pobres i més abandonats. És un món cristià molt estrany per al món cristià protestant i catòlic occidental. I la dreta, entre que són exòtics i rars, no acaba de mirar-s'ho. I l'esquerra globalment té a l'ADN la idea que el cristianisme és una religió de poder, que ha estat una religió de persecució, una religió botxí. I per tant, no pot ser víctima. I els uns pels altres, aquesta situació es troba en terra de ningú i és completament silenciada.

—Quins són els casos més preocupants?

—He fet servir fonts molt solvents i cada xifra que he posat ha estat contrastada quatre vegades. En llibres d'aquesta naturalesa, no n'hi ha prou amb dues. Totes les fonts consultades indiquen que des de fa disset anys el pitjor país del món per a ser cristià és Corea del Nord. El pitjor. Per molt que puguis pensar que és Somàlia, no ho és. Somàlia és el segon. El règim de Pyongyang persegueix de manera sistemàtica els cristians com si fos un espia capitalista nord-americà qualsevol que tingués un rosari, una creu o un record dels seus pares cristians.

*A Corea del Nord,
els cristians que
són descoberts són
enviats a camps de
treball forçat*

Tots els testimonis expliquen situacions esgarrifoses. Els cristians que són descoberts són enviats a camps de treball forçat, a la part destinada als que han de morir. Ja no en surten.

—**I després de Corea del Nord?**

—El segon país més terrible per als cristians és Somàlia. I a partir d'aquí, el rànquing se suavitza, però amb situacions sempre complicades. Tots els països en què el domini polític és de l'islam, en una mesura o una altra, sotmeten els cristians a situacions molt dures. Són països obertament cristianòfobs en les lleis, les actituds i l'educació. Lleis com la de la blasfèmia són letals. Després hi ha un país que preocupa molt és l'Índia.

—**L'Índia?**

—Sí. El fenomen dels nacionalistes hindutva, que és un fenomen parafeixista —l'assassí de Gandhi era un militant hindutva—, considera que l'Índia només pot ser dels hindús i no dels musulmans ni dels cristians. Per bé que els cristians fa dos mil anys que hi són, arran dels pelegrinatges de sant Tomàs al segle

I. Aquest fenomen preocupa perquè és molt violent contra els cristians. La violència contra els musulmans ha disminuït, probablement per por del gihadisme. I en canvi, ha crescut la violència contra els cristians. Que a l'Índia són els pobres dels pobres. També preocupa molt la situació dels cristians del Paquistàn. La violència legal contra els cristians ha augmentat i ha empitjorat molt.

—**Heu parlat amb representants de comunitats cristianes perseguides per fer el llibre...**

—Sí. Per exemple, em va impressionar la conversa amb l'administrador pontifici del Vaticà a Jerusalem, monsenyor Pizzaballa, per demanar-li la situació dels catòlics a Terra Santa. És concepte religiós i no geogràfic. És el lloc on situen el naixement, la vida i la mort de Jesús. Per tant, parlem de Jerusalem, Betlem... La primera pregunta va ser quants cristians viuen a Terra Santa. La seva resposta va ser que en pocs anys no en quedaria cap. Va ser molt categòric afirmant que a Betlem aviat no hi quedaria cap cristià. Això és fort. La desaparició de comuni-

**'Cremem els nostres líders
si acceptem el seu joc per a
governar la misèria'. ALBERT
SALAMÉ**

tats ancestrals que fa més de dos milions d'anys que són en un territori i que han resistit les invasions islàmiques, mongòliques, turques, les matances... ara, al segle XXI, desapareixen.

—També el bisbe de Mossul...

—Sí. Evidentment, no viu pas a Mossul, el bisbe. Però em va dir que els cristians de l'Irac s'havien acabat. En el cens de Saddam Hussein, se'n comptaven un milió dos-cents mil. Ara en queden uns dos-cents mil. El món caldeu, el món assiri... gent que tenia una identitat doblement mil·lenària i que havia mantingut la presència malgrat totes les dificultats, viu en una situació de desaparició. Per mort o per exili. En el cas de Jerusalem, el problema és que han emigrat fugint de la situació. Però hi desapareixen.

—Per tant, la persecució dels cristians al món no va vinculada amb el gihadisme?

—No. L'islam ha conviscut amb el cristianisme i el judaisme més segles que no pas a Europa. No té a veure amb la religió. Té a veure amb l'ús de la religió com a llei política. On s'aplica la xaria com a llei civil i política, els cristians no hi tenen res a fer. Estan completament assetjats. He repassat totes les lleis penals que hi ha contra els cristians a l'Aràbia Saudita i és impossible de viure-hi com a cristià. Impossibile vol dir que no hi pots entrar si ets un capellà, no pots fer cap litúrgia, no pots comprar cap patrimoni, no pots dur cap creu, no pots celebrar les festes religioses i no pots morir-t'hi perquè embrutaries Terra Santa. Hom pot dir que no maten pel fet de ser cristià, però no permeten cap mena d'expressió ni de pràctica religiosa. I sí que hi ha les lleis de la blasfèmia, que et poden dur a la pena de mort. I això no passa només a l'Aràbia Saudita.

—Aquestes situacions tenen cap relació amb les atrocitats comeses en nom del cristianisme en el curs dels segles?

—No ho crec. A veure, en l'èpica i el relat del gihadisme i l'islamisme radical sí que hi ha la història de les croades i tot això. Però, per exemple, l'islam ha

'Hem acceptat un nivell d'humiliació que comença a ser letal'. ALBERT SALAMÉ

estat predominant durant molts segles al gran califat turc i, en canvi, no practicaven una cristianofòbia tan brutal com l'actual. L'imperi otomà era molt més tolerant amb el cristianisme que no l'Aràbia Saudita actual. Jo crec que el fenomen no té a veure amb les atrocitats del passat, que certament han existit. El cas dels coptes a Egipte també és clar en aquest sentit. Han viscut bé a Egipte en el curs dels segles fins al mandat de Mubàrak. Han participat en el poder, en la societat, en la vida pública amb una certa normalitat fins fa relativament poc. Però ara no poden viure sense l'amenaça constant de l'islamisme. No és res que tingui a veure amb les croades.

—Us volíem fer també algunes preguntes sobre això que passa a Catalunya. El titular d'una entrevista de l'octubre del 2013 era: 'Preparem-nos per a la suspensió de la Generalitat'...

—Ens havien avisat, però no ens vam preparar. A hores d'ara acumulem ja tres errors letals per al nostre objectiu. El primer va ser declarar la independència

Acotem el cap i ens agenollem més que no ens hauríem de permetre

el 10 d'octubre i suspendre-la al mateix moment. Si haguéssim fet el desplegament de la República, ja hauríem vist què hauria passat. Perquè és allò que el món esperava. El segon error és haver-la declarat el 27 d'octubre i no haver-la feta efectiva. Primer, la declarem i la retirem. Després, la declarem i no la fem efectiva.

—I el tercer error?

—El tercer error encadenat és no haver-nos plantat amb la investidura de Puigdemont el 30 de gener. Jo he defensat la idea que calia tenir un govern com fos. I he acceptat que si en Jordi Sánchez i que si en Turull... Crec que ens equivoquem. Després de la retirada de la política de Jordi Sánchez, l'estratègia de la humiliació de l'estat ja va guanyant. Abaixem el cap i ens agenollem més que no ens hauríem de permetre. I perdem el relat de la resistència. Com a nació, no podem admetre que persones que tenen un prestigi social i una voluntat de servei, com Jordi Sánchez, Joaquim Forn o Oriol Junqueras —que ja veurem què farà—, siguin foragitats de la política

per una decisió arbitrària i vulnerant les lleis. No pot ser que ho admetem i no fem res. Acceptem un nivell d'humiliació que comença a ser letal.

—Quina és l'alternativa?

—No sé quina estratègia hauríem de seguir, però la que seguim ara és equivocada. Anem a remolc de l'estat. Ens diuen que ni parlar de la investidura de Puigdemont. Però ells qui són per dir a la societat catalana que el candidat amb més suport no serà el president? Jordi Sánchez? 'Tampoc —diuen—, ni parlar-ne.' Què s'han pensat? Quins drets té retallats? Que té cap sentència? Que té cap inhabilitació? Retallen drets fonamentals i nosaltres ho assumim. I ara en Turull, diem. I anar passant. I ara en Rajoy diu que si aquest fa bonat o no... i que l'inhabilitaran preventivament. I aleshores què farem? En buscarem un altre? L'Artadi, el Pujol... Fins on? Fins que la presidenta de la Generalitat sigui la Soraya? Estem en condicions de canviar el paradigma i el relat que ens imposen? És un relat de domini i d'hu-

miliació. S'han proposat una estratègia d'eliminació de tota la primera fila de dirigents independentistes. Que no en quedi cap. I ho anem acceptant.

—Hi ha una baralla entre partits que no hi ajuda gens.

—Més enllà de la baralla de partits, que és patètica, i més enllà dels salvadors de la pàtria, que sempre són més purs que els altres, ballem el ball que ens obliguen a ballar. Com pot ser que ho acceptem, tot això? Sí, sí... anem a Bèlgica, a Dinamarca, a Suïssa... molt bé. Fem soroll i jo l'aplaudeixo amb les orelles. Però aquí ens van dient aquest sí, aquest no... I tot això per governar una misèria absoluta. Perquè quedarà una autonomia intervinguda econòmicament, políticament i, probablement, policíacament. Ja no es governarà la Generalitat que tenia Puigdemont. No, no, no... Hi ha hagut una regressió brutal. Cremem els nostres líders si acceptem el seu joc per a governar la misèria. És un desastre.

—I què es pot fer ara?

La pròxima bestiesa serà que Puigdemont i Comín retirin l'acta de diputat?

'Diguem clar que hem posat la marxa enrere per por. Siguem clars'. ALBERT SALAMÉ

—T'he detectat els errors. Però no et sé dir les solucions. El dia que el president del parlament va dir que no es feia el plenari de Puigdemont es va equivocar. Calia fer la investidura i que el Constitucional vulnerés les seves pròpies lleis. I carregar-nos d'arguments jurídics i polítics. En canvi, ens hem anat retirant cada vegada més. I ara la pròxima bestiesa serà que Puigdemont i Comín retirin l'acta de diputat. Doncs ja s'ha acabat. Ens n'anem tots a la merda. Què passa aquí? Parem un moment tot l'independentisme i reflexionem si fem allò que és correcte. L'estat ha guanyat per 10 a 0. Per molt que nosaltres ens carreguem d'arguments jurídics i tinguem molta raó. De moment, ens guanyen per golejada.

—Hi ha diputats que no es volen arriscar a més repressió...

—Jo no demano a ningú que s'arrisqui a anar a la presó. La cosa és molt endimoniada. Però no hauríem d'haver dut la prohibició fins al límit? No hauríem pogut anar més enllà? No podem fer gestos que vagin més enllà i que no caiguin en la situació d'il·legalitat? Jo no demanaria a ningú que es mantingués a la política si això implicava la presó. Que facin tant com calgui per sortir. No diré mai a ningú que sigui a la presó que s'hi quedi. No volem màrtirs. Ni tampoc diré als diputats catalans que es posin en situació d'anar-hi ells. Però crec que hauríem pogut plantar cara més que no ho hem fet. Les presons i la gran causa general van inocular la por entre aquells que encara no hi tenien res a perdre.

—Si un diputat s'ha presentat a una llista que defensava la República, no li podem exigir que s'arrisqui a la presó? Això de presentar-se a les eleccions és voluntari. I el programa el decideix qui es presenta...

—És evident que qui es va presentar a les eleccions dient-nos que es faria efectiva la República, certament va adquirir un mandat democràtic que és difícil de complir ara mateix. Per tant, sí que haurien de forçar la llei. Però jo no em veig amb cor de dir: 'Com que t'has ficat

en aquest embolic, ara vés a la presó.' No m'hi veig amb cor. Però diguem clar que hem posat la marxa enrere per por. Siguem clars. El país es pot permetre que la Moncloa o el senyor Llarena decideixin qui és el president de la Generalitat? Potser el que hem de fer és abandonar el parlament. Per tenir aquesta derrota col·lectiva, potser valdria més reconsiderar-ho tot. Si la pròxima renúncia és que Puigdemont i Comín es retiren, hauran guanyat per golejada. Abans de fer més bestieses, i ja són tres de grosses, parem i decidim què fem. Perquè ara perdem. Perdem, eh?

—Quin missatge més terrible!

—No, no, no!

—Es pot capgirar el marcador?

—Faig una apel·lació a reaccionar perquè la gent, la tenim. La gent hi és. Pot estar neguitosa i preocupada, però hi és. I el 155 i la repressió no han aconseguit que la gent es faci enrere. I no han aconseguit que ni un sol independentista deixi de ser-ho. Al contrari. Estic convençuda que cada vegada més gent diu que no vol ser en un estat que actua d'aquesta manera. La força de la gent, la tenim. Però no sabem què passa i quin és l'objectiu de tot plegat. Hi ha una direcció que falla. Hauríem de trobar un relat comú perquè la gent sàpiga què pensem fer. Hem de reaccionar per aturar tot això. Tenim capacitat de fer-ho. Som el país que va aconseguir de fer un referèndum en què van votar més de dos milions de persones amb tot un estat en contra. I tant que podem fer coses!

—Llarena ja actua per evitar també la investidura de Jordi Turull...

—Tal com van les coses, jo retiraria els nostres candidats a la investidura i faria un acte d'insubmissió. I si presenten candidats els partits unionistes, els tombem i demostrem que no ens poden imposar el nostre president a la Generalitat. Ja n'hi ha prou! Hem de reaccionar. No podem ballar al ritme que ens marquin. Hem de sortir d'aquest ball. ■■■

Hem de reaccionar per aturar tot això. Tenim capacitat de fer-ho

Jo retiraria els nostres candidats a la investidura i faria un acte d'insubmissió

Joan Lerma, en la presa de possessió com a primer president de la Generalitat contemporània. ARXIU

La Generalitat commemora els 600 anys de la seva fundació en un acte d'autoafirmació

Commemoració Les Corts organitzen un acte al convent de Sant Domènec per recordar-ho · Hi intervindran la vice-presidenta del Consell, Mónica Oltra, i Enric Morera, president de la cambra

REDACCIÓ

El 22 de març de 1418, les Corts del Regne de València, que ja feia dos-cents anys que existien, es reunien al convent de Sant Domènec per aprovar la creació de la Generalitat. Avui fa sis-cents anys i per celebrar-ho les Corts faran un acte institucional de commemoració.

‘És un acte emblemàtic, d’afirmació, d’orgull, de voluntat de ser. Malgrat que els últims anys hem passat moltes vicissituds, com la pèrdua

dels furs, dictadures, guerres i centralisme, el poble valencià encara és aquí i ho hem de commemorar’, explica el president de les Corts, Enric Morera. Ell mateix oferirà un parlament des de la sala capitular del convent de Sant Domènec, allà on fa sis-cents anys naixia la Generalitat.

La Generalitat –o ‘Diputació del General’, com es va denominar inicialment– era l’organisme encarregat de recaptar i gestionar els principals impostos pagats al rei pels habitants del Regne de València. La creació de la institució va ser la culminació

‘És un acte emblemàtic, d’afirmació, d’orgull, de voluntat de ser’

d’un llarg camí de vora dos segles en què es desenvolupà aquell nou territori europeu creat en època de Jaume I. I aquell moment fou també, justament, el punt d’eixida del Segle d’Or valencià.

‘De la mateixa manera que en el seu moment, les Corts van fer un pas cap a la direcció que ens va permetre ser protagonistes del renaixement europeu i viure un Segle d’Or, ara tenim l’oportunitat que amb bones polítiques puguem exercir un paper important en l’Europa dels pròxims anys’, diu Morera, que concep l’acte com un bon espai on poder

Les Corts han volgut donar importància a la data amb l'objectiu d'atorgar valor a la història de la institució

La Generalitat, com va fer als inicis, continua en el camí per ampliar les competències i tenir més autonomia

reflexionar sobre el futur dels valencians.

Les Corts han volgut donar importància a la data amb l'objectiu d'atorgar valor a la història de la institució i remarcar la singularitat del Regne de València. 'Amb la celebració d'aquesta efemèride es tracta d'entendre millor la seva especificitat en comparació amb les institucions d'altres parts de la Corona d'Aragó, d'Espanya i d'Europa occidental i mostrar una possibilitat de construcció moderna de l'Estat que va quedar truncada al començament del segle XVIII (1707), arran de l'abolició de l'ordenament polític i institucional foral al Regne de València', diu la declaració institucional aprovada el mes de gener.

Breu història de la Generalitat

Tal com explica la declaració institucional que es va aprovar el mes de gener, la Generalitat Valenciana va anar assumint de mica en mica funcions polítiques que la van

configurar com una institució representativa del Regne i autònoma respecte dels oficials reials. Durant l'edat moderna, la Generalitat va anar perdent part del pes polític i va compartir la representació del regne amb una altra institució creada el 1648, la Junta d'Electes dels tres estaments o braços de les Corts. El 1707 va ser abolida, com la resta de les institucions del Regne de València, pel decret de Nova Planta promulgat per Felip V, arran de la guerra de Successió, que substituïa l'ordenament foral per les lleis i institucions castellanes, amb una visió de l'estat i del poder de la monarquia centralista i absolutista.

Els segles XIX i XX, l'antiga Generalitat es va convertir en objecte, primer, d'evocació nostàlgica per part dels erudits i escriptors del Renaixement i, més tard, de reivindicació per part del valencianisme polític. Una de les figures clau d'aquest moviment va ser Josep Lluís Albinyana, que el 1978 esdevingué el president

del Consell Pre-autonòmic del País Valencià, l'antecedent de la Generalitat Valenciana contemporània, i que havia de conduir el País Valencià cap al restabliment d'un autogovern.

Amb l'anomenada transició política espanyola i l'aprovació de l'estatut de 1982, es va recuperar el nom de 'Generalitat' per a identificar el conjunt de les institucions d'autogovern valencià, incloent-hi el Consell, les Corts i les institucions consultives i normatives que l'estatut estableix com a nucli bàsic del sistema polític propi. El primer de presidir-la fou el socialista Joan Lerma, que estigué més de deu anys al capdavant de la institució. D'aleshores ençà, la Generalitat, com va fer als inicis, continua en el camí per ampliar les competències i tenir més autonomia. ■

El fundador de Facebook, Mark Zuckerberg. ACN

Facebook: la caiguda de l'imperi

Escàndol L'ús polític fraudulent de cinquanta milions de perfils a favor de Donald Trump empeny l'empresa a un pas del penya-segat

REDACCIÓ

Facebook va a mal borràs i l'escàndol desfermat aquest cap de setmana per The New York Times i The Observer el pot empenyer definitivament a un pas del penya-segat. Una empresa vinculada a la campanya electoral de Donald Trump, Cambridge Analytica, va fer servir cinquanta milions de perfils de Facebook, obtinguts de manera irregular, per ajudar a guanyar el president dels Estats Units i els partidaris del Brèxit. Com que plou sobre mullat, ahir tant la Unió

Europea com el Regne Unit, on hi ha l'empresa implicada, anunciaren investigacions rigoroses per aquests fets, que poden constituir un dels més grans robatoris de dades privades de la història.

Facebook no sap pas ni com reaccionar. Des de divendres l'empresa s'equivoca en cada pas que fa i ahir començà a baixar en picat a la borsa, senyal inequívoc – segons la prestigiosa revista Wired – que 'un huracà és a punt d'endur-s'ho tot'.

Què ha passat?

Cambridge Analytica és una empresa britànica especialit-

Des de divendres Facebook s'equivoca en cada pas que fa i ahir començ

zada a fer servir grans quantitats de dades amb finalitats polítiques. L'empresa ha tingut un paper fonamental en les victòries de Trump i del Brexit, tot creant estratègies per a convèncer el gran públic. A partir de la denúncia d'un dels fundadors de l'empresa, Chris Wylie, The New York Times i The Observer han pogut demostrar que l'empresa va aconseguir més de cinquanta milions de perfils d'usuaris de Facebook el 2014, material que va fer servir el 2016 per a orientar el vot a favor de Trump i el Brexit.

Les dades, les varen obtenir gràcies a Aleksandr

El president dels Estats Units, Donald Trump. E.P.

Kogan, que creà una aplicació de Facebook anomenada Thisisyourdigitallife. Era una aplicació legal i acordada amb Facebook i 270.000 persones la varen fer servir. L'aplicació demanava accés a les dades personals dels usuaris, però ho aprofitava per entrar en els perfils dels amics de cada usuari sense que ho sabessin.

Tot i ser legal el 2014, l'aplicació ja violava dues regles. La primera era que la informació que recollia Aleksandr Kogan anava a parar a un tercer, en aquest cas l'empresa Cambridge Analytica, cosa que no era permesa, com tampoc no ho era accedir d'amagat als perfils dels amics.

De tot això Facebook se'n va assabentar el 2015 i va reaccionar de la pitjor manera. No ho va fer públic, no va reconèixer que li havien robat les dades de cinquanta milions d'usuaris i només va de-

L'empresa va aconseguir més de cinquanta milions de perfils d'usuaris de Facebook el 2014

manar a Cambridge Analytica que les destruís, sense comprovar si ho feia o no. El 2013, SCL, l'empresa propietària de Cambridge Analytica, va posar-se en contacte amb Steve Bannon, l'assessor polític de Donald Trump, i en la campanya del president es feren servir els perfils robats per a orientar el vot.

La denúncia

Ara tot això s'ha sabut perquè ho ha explicat i ho ha documentat Chris Wylie, un

professor canadenc de vint-i-vuit anys que va ser un dels fundadors de Cambridge Analytica. Wylie –que es defineix ‘gai, vegà i liberal’– és un gran expert en l'ús de dades personals per a objectius polítics. Però és molt contrari a Trump i al Brexit.

La denúncia que ha fet als dos diaris ha desfermat una polèmica enorme, de la qual Facebook primer ha provat de mantenir-se apartat, aduint que no sabia què en feia Cambridge Analytica, de les seves dades. Divenres, quan es van publicar els primers articles, Facebook es va limitar a anunciar que tancava el compte de Cambridge Analytica i de l'empresa que n'és propietària, SCL. I va dir que en realitat les dades no havien estat robades sinó aconseguides sense accedir a les contrasenyes de cada usuari. Dilluns, en canvi, quan les accions van

començar a baixar en picat, Facebook va anunciar que contractaria una prestigiosa empresa externa per analitzar què havia passat i anunciava la voluntat de cooperar amb el parlament britànic en la investigació que ràpidament es va activar.

Dissabte la comissionada britànica sobre la Societat de la Informació, Elizabeth Denham, ja va anunciar una investigació a fons, suplementària a la investigació que ja hi ha en curs sobre la influència de Facebook en el vot al referèndum. Immediatament després, el govern del Canadà va anunciar també una investigació parlamentària sobre el paper de Facebook en l'afer. I dilluns i dimarts el congrés dels Estats Units i el Parlament Europeu van fer saber que també crearien comissions d'investigació. L'intent de Facebook de desentendre-se'n fent veure que

Chris Wylie, un dels fundadors de Cambridge Analytica. C4

Tradicionalment, també, Facebook ha reaccionat a les polèmiques que l'encerclen amb molt poca habilitat

només és culpa de Cambridge Analytica, evidentment, no ha reeixit.

Facebook, al punt de mira

I no ha reeixit sobretot perquè l'ombra del dubte ja plana sobre l'empresa de Mark Zuckerberg. Aquests darrers mesos Facebook ha estat acusat de generar crisis polítiques continues, per la manipulació dels missatges que arriben als seus usuaris, en les eleccions americanes, en el Brexit, en la crisi de Sri Lanka o en els famosos robots russos. Fa mesos que Facebook és objecte de sospites de pràctiques perilloses. En catorze anys d'existència, ha estat acusat una vegada i una altra de fer usos irregulars de les dades dels seus usuaris. Arreu del món polític, advocats

i com més va més usuaris han demanat explicacions a la xarxa sobre com controla les dades privades i per a què les fa servir.

Tradicionalment, també, Facebook ha reaccionat a les polèmiques que l'encerclen amb molt poca habilitat. En aquest cas, per exemple, hauria pogut dur Cambridge Analytica a judici, per exemple, per demostrar interès per les dades personals dels usuaris. Però, en compte d'això, va decidir que esborrant-les n'hi havia prou i no es va preocupar ni de saber si les esborraven o no. Dilluns el cap de seguretat de l'empresa, Alex Stamos, una persona reconeguda en el seu camp d'experiència, va anunciar que abandonava Facebook, cosa que originà

un problema afegit. El mateix dia, la caiguda del valor a la borsa ja era de 36.000 milions d'euros i ahir, en el moment de redactar aquest article, era més alt encara.

Amb tot plegat, Facebook sembla enfrontar-se a la pròpia fi. Perquè, més enllà de les enormes ramificacions polítiques del cas –que li fan sortir enemics d'una potència superior– l'escàndol posa sobre la taula el preu que té per a la gent. Facebook és gratuït per als usuaris perquè l'empresa fa diners comerciant amb les dades de cada membre de la xarxa. Cambridge Analytica va demanar les dades i va pagar a Facebook. I les va obtenir. I les va fer servir per a canviar el resultat d'unes eleccions. A part el fet que cada dia més gent se'n dona de baixa, preocupada per la manera com es faran servir les seves fotografies o opinions, el resultat d'aquest model de negoci ja ha arribat tan lluny que els governs i els parlaments ara sí que semblen disposats a posar-hi límits.

Tot fa pensar que hi ha un altre fet que s'afegirà a aquest: es podrà demostrar que les dades de Facebook que Cambridge Analytica feia servir van ser a disposició dels comptes russos que el congrés dels Estats Units estudia fins a quin punt van influir en el resultat de les eleccions. La crisi, aleshores, serà d'una dimensió tan gran que podria arrasar Facebook molt ràpidament: o per la reacció del congrés o per la reacció dels usuaris o per la reacció de Wall Street. O per totes tres juntes, que encara seria molt pitjor: una tempesta perfecta.

Jordi Graupera durant la conferència en què ha presentat la idea de fer unes primàries independentistes a Barcelona. ACN

Graupera obre joc, enterra el casquet de bala i el catalanisme: qui s'hi atreveix?

PERE CARDÚS

Crònica de la conferència multitudinària del filòsof i activista per a proposar unes primàries sobiranistes amb vista a les eleccions municipals a Barcelona

Tres-quarts abans de l'hora prevista, una filera llarguíssima de persones que volien escoltar la proposta de Jordi Graupera encarava l'accés al Teatre Victòria, al Paral·lel. Quan entràvem, el teatre ja era ple de gom a gom i costava de pensar on podria encabir-se tota aquella gent del carrer. L'expectació era màxima. Realment, és força inèdit que una persona sola,

sense cap organització coneguda al darrere, suscití tanta atenció per a fer una proposta política per a la ciutat de Barcelona. Falta gairebé un any per les eleccions municipals i l'independentisme mira de trobar la manera més eficaç de posar la ciutat al servei de la República.

Ja fa uns quants dies que es va saber que Graupera, un filòsof amb molta requesta als mitjans de comunicació, pro-

posaria de fer unes primàries per a tot l'independentisme per a confegir una candidatura que pogués plantar cara i disputar la batllia a Ada Colau. A més, amb la idea de disputar-les ell mateix i els candidats que sortissin dels partits que acceptin l'envit. Això sí, unes primàries obertes i no tutelades per cap direcció ni cap aparell de partit.

Avui, entre els assistents, a primera fila, hi han acudit uns quants polítics i cares conegudes de l'independentisme. Hi hem vist l'economista Elisenda Paluzie, que dissabte pot esdevenir presidenta de l'ANC, el professor

Carles Boix, el filòsof Bernat Dedéu, el diputat Quim Torra, l'activista Anna Arqué i els diputats Assumpció Laïlla i Antoni Castellà, Jaume Clotet (Junts per Catalunya) i Eduard López (Esquerra), entre més.

El poder a les societats lliures

Graupera ha sortit a l'escenari quan faltaven encara tres minuts per a les set del vespre. Camisa blanca sota una americana negra. Texans i sabates fosques. Un faristol i la pantalla amb projecció de la web de la seva proposta al darrere. 'Cadascú de vosaltres té una raó pròpia personal per

Graupera pràcticament no s'ha mogut del faristol, amb les mans enganxades al paper. @QUIMTORRAIPLA

'Barcelona ha de contribuir a fer créixer l'esperit democràtic els pròxims anys'

ser avui aquí', ha començat. I ha compartit unes quantes suposicions sobre les raons dels assistents per haver-lo anat a escoltar. Que si hi ha decepció amb els partits, que si creuen que no es fa allò que caldria des de les institucions...

Sense moure's pràcticament del faristol, amb les mans enganxades al paper la major part del discurs, Graupera ha anat desgranant les seves idees per a Barcelona. Prèviament, ha parlat de l'actitud de les persones en les societats lliures: 'A les societats lliures, el poder s'associa amb una afirmació d'un mateix. No renunciant a allò que hom és.'

De catalanistes a catalans

I ha fet un qüestionament del catalanisme. O, més ben

dit, una nova descripció: 'El catalanisme és la cultura política que mira d'adaptar les aspiracions dels catalans als límits que ha marcat l'estat en el curs dels segles. És una forma de pensament contra la imaginació. Se'ns demana preservar la pau social. Qualsevol disrupció de les aigües estancades es percep com una amenaça que cal evitar. Qui té el poder per delegació a les nostres institucions, el té en la mesura que no és cap amenaça per a l'estat. El catalanisme ha arribat al seu final.'

Segons Graupera, fou el primer d'octubre quan la gent va deixar de ser catalanista per ser simplement catalana. L'aplaudiment dels assistents ha interromput el discurs. 'A partir d'aquell moment,

va caure el castell de cartes. Gent dels partits han acabat cremats perquè van portar la situació fins aquí. I és per això que tenim gent a la presó i a l'exili, per haver posat en dubte les limitacions imposades per l'estat.'

Després d'aquestes consideracions més generals, el filòsof que aspira a ser batlle de Barcelona ha reivindicat el paper de la ciutat: 'La ciutat de Barcelona es troba en un encreuament de camins únic. Les ciutats han recobrat el protagonisme. O bé volem més democràcia i més ciutat, o tindrem més autoritarisme i més estat. Barcelona ha de contribuir a fer créixer l'esperit democràtic els pròxims anys. Barcelona ha d'endregar el nostre racó de Mediterrània. Les pròximes eleccions no van només de la recollida d'escombraries, el preu del lloguer... Està en joc si volem continuar vivint d'allò que és obvi i si volem competir al món amb salaris de cambrer o si volem repensar el nostre futur amb talent.'

'Si anem junts, el sobiranisme governarà'

Graupera ha demanat d'entendre Barcelona com un lloc sense límits. Ha demanat també de decidir entre una ciutat forta i lúcida o una ciutat callada i dòcil. I ha afegit que és per això que 'les eleccions municipals del 2019 són fonamentals'. A continuació ha recordat que els votants del 9-N i de l'1-O situen en mig milió els ciutadans que opten per l'opció sobiranista. I ha sentenciat: 'Si el sobiranisme es presenta unit a les eleccions, guanyarà. Si no anem junts, Colau podria

‘Hem de treure tot el suc del nostre talent. Competir i col·laborar no són antònims.’

Graupera fou un dels impulsors del debat per fer un referèndum quan no era al full de ruta del 27-S

revalidar el mandat per un vot de diferència. De fet, podria governar qualsevol. Fins i tot, Ciutadans per un sol vot. Si anem junts, el sobiranisme governarà.’

‘La relació entre les direccions dels dos grans blocs del sobiranisme no és bona’, ha reconegut. En canvi, considera que ‘la relació entre els votants és més bona que mai’. I ha demanat de fer ‘unes primàries obertes on es pugui presentar i pugui votar qualsevol’. Ho ha dit així: ‘Fem unes primàries obertes i que guanyi el millor. Hem de treure tot el suc del nostre talent. Competir i col·laborar no són antònims.’ En aquest moment, la pantalla ha passat a mostrar el formulari per recollir signatures a la web de la seva proposta.

‘L’alcalde, el triem nosaltres’

Graupera ha dit que ‘els regidors deuran la seva força a la capacitat de mobilització’. I s’ha mostrat obert a millorar la proposta i a fer-hi aportacions: ‘Obrir tota la llista a les primàries? Endavant. La cosa més important és que les primàries incentiven la participació de la gent amb esperit innovador a la política. El veritable llegat del primer d’octubre és l’enfortiment democràtic. Les primàries no són únicament un mètode. Són un símbol de l’esperit de llibertat i de justícia.’ I s’ha manifestat molt segur de la victòria sobiranista a partir de la seva proposta: ‘Les primàries envien un missatge poderosíssim. Ens podem discutir entre nosaltres, però no cedirem l’ajuntament a qui accepta la vulneració dels

nostres drets polítics. L’alcalde, el triem nosaltres perquè qui guanyi aquestes primàries guanyarà les eleccions.’

El filòsof i investigador universitari ha explicat que ja havia parlat amb Xavier Trias, Alfred Bosch i Antoni Castellà per exposar-los les seves propostes. ‘Ara no forma part de les seves prioritats, però estan disposats a pensar-hi’, ha dit, acompanyat de les rialles dels assistents. I ha afegit: ‘He obert una web per recollir signatures i fer-los saber que molta gent també ho vol. Si n’apleguem moltes, em reuniré amb les direccions dels partits per tornar-los-ho a explicar amb la força de les signatures. El poble va organitzar un referèndum; el poble pot organitzar unes primàries.’

‘Les vull guanyar’

‘Quin candidat no vol tenir tota la força del sobiranisme al darrere?’, s’ha demanat Graupera. I ha anunciat allò que no dubtava ningú: ‘Jo em vull presentar a aquestes primàries. I les vull guanyar. Si sóc aquí avui, és perquè crec que me’n sortiria. Però si no les guanyés, perfecte. Aquestes primàries em farien millor. Hem de deixar de ser les víctimes que es refugien en la unitat per no perdre.’ Aquestes últimes paraules són les que han arrencat els aplaudiments més forts d’un públic molt disposat a aplaudir.

Graupera ha parlat de les propostes que té per a Barcelona. I de la Barcelona que li agrada. Ha dit que el batlle de la ciutat no ha de ser ningú que tingui idees brillants. S’hi ha estat una bona estona i

ha anunciat que penjarà el text a la web perquè tothom qui volgués se’l llegís amb deteniment. I ha acabat la intervenció traient un casquet de bala de goma de la butxaca.

La bala de goma

‘És un casquet de pilota de goma recollit a l’Institut Ramon Llull l’1 d’octubre. Des d’aleshores, l’he portat a la butxaca. Cada matí, quan sortia de casa, agafava el mòbil, la cartera i el casquet i me’ls ficava a la butxaca. Així cada dia. I anava observant la política catalana i m’entristia. Els meus amics també s’entristien. Una companya de feina, que avui ens acompanya, em va dir que no portés més aquell casquet a la butxaca perquè cada dia, tocant-lo, em recordava que era una víctima. L’endemà el vaig deixar a casa i vaig anotar a una llibreta: “Canvi de mentalitat: primàries.” Si m’ajudeu, jo crec que ho podem fer. Moltes gràcies.’

Després d’un aplaudiment a peu dret, Graupera ha demanat als assistents dues coses: que signessin la crida a unes primàries i que se n’anessin de pressa perquè pogués entrar la gent que feia cua a fora i poder repetir la conferència. Caldrà veure ara quina resposta rep dels partits. L’estratègia del filòsof és clara: cercar la força de la gent per forçar els partits a acceptar la proposta. Graupera fou un dels impulsors del debat per fer un referèndum quan no era al full de ruta del 27-S. És allò mateix, però ara al servei d’un govern sobiranista per a la capital del país. La idea ja corre. Qui s’hi atrevirà? ■

QUIM MONZÓ

‘L’humor ens ha salvat’

Primera part de l’entrevista amb l’escriptor, 50è Premi d’Honor de les Lletres Catalanes

ELISABETH MAGRE

MONTSERRAT SERRA

Quedem al seu estudi, un entresol lluminós del barri de Sant Antoni de Barcelona. Un únic espai, agradable, amb poques coses i amb una taula que sosté una baluerna que aixeca l’ordinador de treball a una altura de més de metre seixanta. Perquè Quim Monzó escriu bo i dret, per un problema de circulació a les cames. Ens rep d’hora, tot i que ell hauria volgut que

encara ho fos més: comença a treballar abans de dos quarts de nou. L’article diari a La Vanguardia, perfeccionista de mena com és, li crema a les mans. S’ha afaitat la barba que duia i només s’ha deixat el bigoti. Diu que és el pas previ per acabar amb la cara neta de pèl.

Abans d’arribar al seu estudi, hem comprat el diari per saber de què parla en la seva columna. És una d’aquelles co-

lumnas que li han sortit rodones: marca Monzó: ‘Per no parlar de pronoms febles’. Ens presenta un músic matemàtic italià, Lorenzo Bagliani, que ha fet una cançó, ‘Il congiuntivo’, que explica com s’ha d’utilitzar aquest temps verbal. Ens descriu el videoclip de la cançó: hi apareix una parella a punt de petonejar-se, però una frase mal escrita fa que ella fugi corrent. I Monzó es demana: hi ha

Fa trenta anys, feies una columna sobre fets que havien passat dues setmanes abans

Et poden estar explicant una gran bestiesa que creus que és mentida i és veritat

gent que es nega a mantenir relacions sexuals amb algú que li agrada perquè fa servir una gramàtica infecta? Tot seguit ens demostra que sí, amb un estudi que ha fet el portal de cites online Zoosk. De manera que en una columna ens descobreix un artista singular, presenta una realitat lingüística deficient, trenca un tòpic (la gent escriu malament i això no inquieta ningú) i ho mostra com un fet social, vinculat a les relacions amoroses.

Però aquesta entrevista no comença per la columna del dia ni per l'ofici de columnista, sinó per uns fets imprevists que s'esdevenen el dia abans: el dijous 15 de març, a primera hora, la Guàrdia Civil va entrar a la seu d'Òmnium en cerca de proves incriminatòries sobre el referèndum de l'1-O. A la seu d'Òmnium, on la Guàrdia Civil va retenir més d'una desena de persones i se'n va endur material i ordinadors, vuit dies abans s'havia anunciat el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes. I Monzó hi era per a respondre les preguntes dels periodistes.

—He vist a Twitter que ahir va seguir l'entrada de la Guàrdia Civil a la seu d'Òmnium.

—Sí. Jo m'assabento de les notícies per mitjans digitals, perquè avui dia tot va tan ràpid, les notícies corren com no havien corregut mai.

—Aquesta rapidesa, una riuada constant d'informació, us perjudica o us afavoreix, la feina?

—Per a les columnes, et fa escriure d'una altra manera. Sobretot a aquells qui fan actualitat política. Jo els planyo, perquè poden fer un article sobre el que passa al matí, lliurar-lo a la redacció i l'endemà quan surt publicat ja no serveix de res, perquè tot ha canviat. Això abans no passava. Fa trenta anys, feies una columna sobre fets que havien passat dues setmanes abans. Tot anava molt lent. Ara tot s'ha accelerat. És bo? Sí, perquè estem molt més informats. Però als columnistes que escriuen de política els planyo. A mi, com que no escric de política, m'afecta poc.

—I més enllà de l'articulisme? Us angoixa?

—T'hi acostumes a la força, perquè no pots evitar-ho. A més, no hi ha res a fer, és així. Ja no serà mai més res com havia estat. Tens informació contradictòria de tot i has de valorar què és veritat i què és mentida, perquè cada cop te l'engalten més, fins i tot amb coses que no tenen a veure amb la política. Et poden estar explicant una gran bestiesa que creus que és mentida i és veritat i, al contrari, dónes per bones informacions que es demostren falses. Però això no és nou. Jo recordo que als anys vuitanta col·laborava a La Vanguardia, a la 'reserva sioux', aquelles planes que publicaven en català, i em vaig inventar un país. Era l'època que anava caient la Unió Soviètica i apareixien estats dels quals no havíem sentit parlar mai, com... el Quirguizistan. Ucraïna i Bielorrússia els sabies, però molts no. I me'n vaig inventar un que es deia Devònia. Vaig inventar-me'n la història, l'himne, i comentava com n'era d'injust que es parlés tant de Txetxènia i ningú no parlés de Devònia. Recordo que la Rosa Maria Piñol em va trucar preguntant si aquest país existia. Me l'havia inventat, però podia existir un país d'aquests dels quals no sabíem res. Aleshores la base de dades de referència era l'Enciclopèdia Britànica. Però si l'Enciclopèdia Britànica no en parlava, encara podia ser que hi hagués un error. En canvi, avui dia tu t'inventes Devònia i en cinc minuts la gent sap que te l'has inventat, que no ha existit mai, perquè fent una cerca a Google no trobaràs res.

—Sant Google.

—Sant Google, això.

—Però, així i tot, la informació a les xarxes és plena de rumors i mentides.

—Sí, molts mitjans de comunicació actuals i jovenalla que va a la seva accepten qualsevol 'moto' que li venguin.

—Tornant a la Guàrdia Civil ocupant la seu d'Òmnium, va repiular alguns missatges que em van agradar. N'he seleccionat tres. El primer de Cris (@

A mi Europa no m'havia significat res. Jo sóc europeu perquè he nascut a Barcelona, però ja està

'La gent viatja però a tot arreu es troben les mateixes llambordes'. ELISABETH MAGRE

gallifantes) que diu: 'El jutge prohibeix manifestar-se davant d'Òmnium. Prohibit el dret de manifestació. Ja ha arribat.'

—És que a Twitter hi ha molta merda, però hi ha coses molt bones. És veritat: ja no et pots ni manifestar. És brutal! L'estat espanyol està molt desesperat. Amb el poder que té i les armes que té. Ells tenen armes! Nosaltres no en tenim. I a l'altra banda, nosaltres estem en la línia de dir: 'Oh, quina gran creativitat! Sempre hi ha un gir en el guió. Però arriba un punt que d'aquests girs la gent ja n'està fins als nassos. La gent ha acabat fins al capdamunt de tantes pel·liculetes de James Bond. Però sí que és cert que ells, amb tot el poder que tenen, van desconcertats. I ara que en Puigdemont se'n va uns quants dies a Suïssa i el fiscal demana d'activar l'euroordre i Suïssa ja ha dit que no hi ha cap problema amb aquest individu... No hi ha res condemnable en la seva actuació. Això

és un problema d'Espanya. És brutal. Passa que a Europa se li'n fot això, i se li'n fot tot. Tu creus que els que tenen el poder... caixa, cobri i a viure. Sempre ha estat així, veig.

—En algun moment havíeu estat europeïsta? Us havíeu cregut l'Europa d'uns valors socials que feia millor el conjunt dels estats de la Unió?

—Europeïsta què vol dir? Que Europa ens salvarà? No. A mi Europa no m'havia significat res. Jo sóc europeu perquè he nascut a Barcelona, però ja està. A mi el que m'agrada d'Europa és que, amb els quilòmetres recorreguts durant un dia, trobem unes quantes vegades que canvia el paisatge, la llengua i la cultura. No és com als Estats Units que has de conduir milers de quilòmetres perquè la cosa canviï mínimament. Aquí no, en un mateix dia de viatge et trobes cultures molt diferents. Això és bo, això està bé. Amb tot, avui dia també a Europa

tot és igual: tot són botigues de roba Zara i cafès Starbucks. Europa segueix el ritme del món. Tot el món és així. La gent viatja però a tot arreu es troben les mateixes llambordes. Tot és el mateix. I a m'agradava l'Europa diversa.

—Un altre repiulet que vau fer ahir, el dels portuaris de la CNT, dient: 'On s'ha d'anar avui per a ser sediciós?' Aquests portuaris són molt potents i van ser molt dignes amb tot l'enrenou que van haver de suportar amb els vaixells de la policia espanyola.

—És el sindicat de portuaris de la CNT. Em sembla que apleguen tots els del port, no tan sols els estibadors. Sobretot els que fan les càrregues dels contenidors. Va ser sorprenent com en una situació com aquella dels 'piolins', ells anaven informant, va ser divertit. Aquests mantenen una actitud combativa. I ho fan molt bé, tenen gràcia. Jo vaig tenir un company d'escola, quan

estudiava a les Escoles Perpinyà de Sants, que va deixar embarassada la nòvia, se'n van anar a viure junts i es va fer estibador, perquè la seva família era de la Barceloneta i devia tenir parents que treballaven al port. Des dels disset anys que treballava descarregant contenidors. Ho dic perquè els portuaris són una gent que la seva vida és treballar i que no els donin pel sac i que no els humiliïn ni els trepitgin els drets. A més, se solidaritzen amb tothom que té problemes amb l'autoritat.

—En aquest sentit s'assemblen amb els bombers.

—Sí, perquè els bombers sempre han estat un cos estimadíssim per la gent, perquè ningú no ha vist mai un bomber fotent cops de porra a ningú. Tothom ha vist els bombers quan hi ha hagut un incendi a casa, agafant els nens i traient-los a fora. És un cos que sempre ha estat estimat. A banda, pels volts de l'1 d'octubre van plantar cara als 'robocops' aquells. La imatge era brutal, el món flipava. I per això els van cridar l'alto, perquè havien sortit a manifestar-se amb l'uniforme.

—Hi ha aquella fotografia dels bombers enfilats al terrat del Museu d'Història de Catalunya, que ha quedat gravada en l'imaginari.

—En Mas-Colell va dir una cosa ara fa un mes o mes i mig: el moment important és l'1-O per les imatges que conté, per la gent enfrontant-se sense armes i sense res a uns tios que anaven a hostiar i obrir el cap de qui fos.

—No creieu que l'1-O és un fet tan significat, de tanta força, que ha passat a marcar la nostra història recent i com a referent hi serà sempre?

—Sí, però, aviam, per a molts és el gran dia, però per a gent que som més grans, recordem manifestacions del gener o el febrer de l'any 1976 que van ser impressionants. Després es van diluir. Amb l'1-O passarà igual. Quedarà en la història però passarà un temps i... que la gent no es pensi que això no ha passat

'Per a nosaltres Franco era un referent, negatiu evidentment, però referent'.

ELISABETH MAGRE

mai. Coses així han passat sempre, estem així de tota la vida. Ja eren això els merders dels anys trenta, que no els he viscut. Jo els he après de la gent gran, dels meus pares que m'ho explicaven. Amb això passarà igual.

—Creieu que es diluirà.

—És clar que es diluirà. Com a punt d'inflexió va ser perfecte, però tal com van les coses... A veure quin govern de la Generalitat hi haurà, si serà fet amb el patronatge a mida de la Moncloa, i de la Zarzuela, és clar. Perquè una altra cosa va ser el discurs famós del senyor aquell del dia 3 d'octubre. Amb una ràbia que li pujava dels budells! Jo al·lucinava. Però també ens n'oblidarem. Mira, jo recordo fa uns vint anys, en el programa 'Persones humanes' de Miquel Calçada, els guionistes van decidir que els joves ja no sabien qui era Franco. I era veritat. Per a nosaltres Franco era un referent, negatiu evidentment, però referent.

L'1-O quedarà en la història però passarà un temps i... que la gent no es pensi que això no ha passat mai

Però per als joves no. I el programa va aplegar en Manolo Vázquez Montalbán i en Fabián Estapé en una taula rodona divertidíssima, explicant als nens qui era Franco. Va ser un programa boníssim, perquè estava pensat per explicar-los qui era Franco. És que les generacions van una rere una altra. I el que per a una generació ha estat importantíssim, per a la generació següent ha estat menys important i l'altra ja pregunta: 'De què em parla?'

—Doncs abans que es dilueixi l'1-O, us volia demanar: l'actitud de la gent, de resistència pacífica, defensant unes urnes, perquè 'no pot ser que no em deixin votar'...

—Vaig veure molts casos de gent que no estava a favor de la independència però que es va indignar. Escolta'm, els britànics s'ho van manegar bé amb Escòcia: van permetre un referèndum, el debat es va perdre, és clar, perquè hi havia totes les campanyes de la por sobre els pensionistes, perquè en

general els vells estan cagats, perquè ja el fet de ser vell és una desgràcia, t'ho dic jo. I així i tot els va anar pels pèls. Però els britànics ho van fer d'una manera elegant. No com aquí, enviant la policia a cops de porra i les forces armades fent-se el xulo pels carrers, amb els tancs amunt i avall.

—Sí, però us volia preguntar si considereu que aquell dia hi va haver una acció de revolució. Sense la força i determinació de la gent, no seríem on som.

—A mi aquestes paraules, 'revolució'... Mira, jo no parlo de política perquè no hi entenc, igual que de futbol. No sé analitzar un partit, només et sabré dir: 'S'obren molt per les bandes', que és el que sento que diu tothom. I en política, igual. Per a mi una revolució com Déu mana acaba com la francesa.

—No heu considerat que potser les revolucions avui es fan d'una altra manera?

—Jo em perdo. És revolució?, és revolta?

—Es prefiguren dues revolucions que podrem viure en el nostre temps: la revolució que ens portarà a la República i la revolució feminista. Són una altra mena d'armes les que s'usen.

—Una revolució feminista amb armes, estaria molt bé.

—Ha, ha, ha.

—No sé què dir-te. Jo el que he vist és que amb això que es diu que el 8 de març va significar un canvi radical, doncs, sí, veig que molts partits que abans feien mutis, ara s'hi apunten. Rivera mateix, ara resulta que és un líder feminista. Però, a què durà aquesta situació? No ho sé. I hi ha la posició del 'dontancredisme'... Saps qui és el personatge de Don Tancredo?

—Digueu, digueu.

—En els toros, en alguns llocs, també al Vallespir, sortia un personatge que es col·locava enmig de la plaça, tot vestit de blanc, amb un barret com d'arlequí, però tot blanc. Aleshores deixaven anar

Els britànics ho van fer d'una manera elegant. No com aquí, enviant la policia a cops de porra i les forces armades fent-se el xulo pels carrers

'Una revolució feminista amb armes, estaria molt bé'.
ELISABETH MAGRE

el toro. La gràcia era que el toro no l'identifiqués com a humà. I s'estava allà com una estàtua. Jo amb els tics no podria fer de Don Tancredo. I això és el que fa Rajoy, no enfrontar-se mai a res i veure-les passar. S'ha repetit mil vegades, no m'ho he inventat jo. I Espanya feia de Don Tancredo, però ara ha començat a hostiar altra vegada. No és que per primera vegada hagi tret les porres, sempre les ha tingut a la mà i les ha fet servir o no segons li interessava.

—Un últim piulet que vull destacar que **vau repiular ahir, d'Amadeu Brugués.**

—Oh, Amadeu Brugués! El meu líder polític és Amadeu Brugués. Per què t'ho dic? Perquè els sentiments, tu ja notes quins són, però sobretot els treu el dramatisme; la cursileria, la inflació... No és negatiu a res d'això, simplement no vol contribuir a l'allau de tòpics i tòpics que corren, alhora que amb la ironia dóna més força als seus comentaris.

—**Us coneixeu personalment?**

—Sí. Ens coneixíem només de Twitter, però fa un programa setmanal de ràdio, a Ràdio Ateneu del Clot, amb Lo Guerra i alguns altres animals que corren per aquesta xarxa. És un personatge extraordinari, en sap un colló de llengua, però la major virtut que li trobo és que sempre hi posa una mica de gel i ironia, ironia i ironia.

—**Doncs ahir deia: 'Esmorzar amb porres ja és més tradicional a Catalunya que a Madrid.'**

—Això és una frase extraordinària per iniciar un article. Què és la porra a Madrid? Mira, jo no l'havia tastat mai fins aquest gener. Per Sant Antoni aquí davant de l'estudi s'hi posa la fira amb tot d'atraccions i s'hi va posar una xurreria que porten uns ucraïnesos. En aquesta xurreria vaig tastar les porres. Són diferents dels xurros. Hi ha patates fregides i també fan xuixos, tot i que no són de la mateixa qualitat que els que fan les pastisseries, però això costa molt

de trobar. Jo sort en tinc d'una a prop, aquí a Sant Antoni, carrer Sepúlveda amb Viladomat. Una pastisseria que es diu Calderón. America Sánchez, que vivia si no m'equivoco a Vallvidrera, baixava a comprar en aquesta pastisseria. És que tots els pastissos i pastetes són... És una família simpatiquíssima. Ara, si tens diabetis, val més que no t'hi acostis.

—**De moment, no.**

—Jo ho dic per mi.

—**Sortosament, l'humor no ha deixat de ser present aquests mesos tan durs des de l'1-0.**

—I això ens ha salvat. Algun dia, un d'aquests jovencells que han de fer una tesi doctoral o aquestes *mandangues*, ho hauria d'estudiar d'una manera seriosa. Aquest component d'humor ha ajudat tant, tant! Ha ajudat més que els més abrandats, que quan obren la boca diuen unes bestieses que fan dubtar que vagin pel bon camí. 'Polònia' ha fet una feina per treure's el barret. Aquest programa que es diu 'Està passant', amb el Toni Solé, Òscar Andreu i Jair Domínguez, és mel i és reconfortant pensar que si el país és una mica així, ja ens va bé. I 'La competència', fa molts anys que dura, però tots aquests mesos ha estat un referent per a pensar que el cervell encara funciona.

—**Després de l'1-0 a la majoria ens va costar molt de tirar endavant amb la feina. Aixecar els articles aquella tardor us va costar?**

—Molt. A més hi havia una cosa: tenia la ràdio engegada, però si volia llegir premsa, no puc tenir la ràdio engegada. I per posar-te a escriure, havies de tancar la ràdio, tancar tots els accessos a mitjans digitals, perquè constantment anaven sortint coses. Costava molt aixecar un article, encara que no parlessis de política. No podies estar-te'n, de controlar què passava, perquè cada quinze minuts canviaven les coses.

[Fi de la primera part.] ■

L'humor ha ajudat més que els més abrandats, que quan obren la boca diuen unes bestieses que fan dubtar que vagin pel bon camí

Després de l'1-0 costava molt aixecar un article, encara que no parlessis de política

QUIM MONZÓ

‘Diuen: “No vull” Però de què em parles? No vol que l’aixafi un cotxe o no vol menjar peres? Ah: No en vull!’

Segona part de l’entrevista a l’escriptor, 50è Premi d’Honor de les Lletres Catalanes

ELISABETH MAGRE

MONTSERRAT SERRA

Si la primera part de l’entrevista amb Quim Monzó, 50è Premi d’Honor de les Lletres Catalanes, va girar entorn de la situació de repressió política que viu Catalunya, en aquesta segona part s’obren qüestions noves: l’ofici de columnista,

els referents i l’aportació que ha fet Monzó a aquest gènere literari; qüestions de llengua, al voltant dels pronoms febles; però també sobre el beure i els destil·lats, la relació amb Quaderns Crema i els temes que el preocupen, que ens permeten d’intuir de què deu escriure

quan escriu els contes que no publica. I tot això, inundat d’anècdotes sucoses, que també ajuden a dibuixar l’escriptor i el moment en què es troba.

—Més enllà de la situació política del país, se us veu aclaparat per la feina,

*Estic atabalat
sempre que he de
fer qualsevol cosa,
perquè la vull fer, no
paro de pensar-hi*

*Jo m'aixeco
constantment del
tamboret, no puc
estar amb el cul quiet*

**per escriure un article diari. Per què no
escriuiu menys articles a la setmana?**

—Ah, perquè no podria!

—Com?

—Jo tinc una columna diària des de l'any 2007. Perquè abans n'escrivia tres a la setmana. Però amb tres a la setmana també estava tot el dia buscant, perquè busques aquella notícia o situació que et serveixi millor. Si tens un article diari, vol dir que no pots dubtar gaire. I de tot el que vagis trobant, n'acabaràs fent un article. Això ho havia dit Josep Maria Espinàs fa anys: quan ell va començar a fer una columna diària a l'Avui, l'any 1976, deia que era més fàcil fer un article cada dia perquè no et passes tanta estona triant de què vols parlar. Parla del que sigui, que de totes les coses que has decidit que vols parlar, n'hauràs de parlar. Has d'anar per feina. Ara, atabalat, jo he estat atabalat tota la meua vida. Estic atabalat sempre que he de fer qualsevol cosa, perquè la vull fer, no paro de pensar-hi, sóc obsessiu-compulsiu. Si no estigués atabalat, ja seria mort.

—I perfeccionista.

—Oh! Això és horrorós. Perquè, a més a més, no pots aconseguir la perfecció. La perfecció només pertany al profeta, diuen els musulmans. Però digues això a un paio que no pot viure sense estar obsedit. Cadascú té les malalties que té. I mentre són bones per algunes coses, per unes altres... Jo m'aixeco constantment del tamboret, no puc estar amb el cul quiet.

—Ara que parlàveu de l'Espinàs, l'altre dia Sergi Pàmies us hi comparava, arran del Premi d'Honor que us han concedit i de la nova edició de la novel·la Combat de nit, que Espinàs va publicar l'any 1958. Deia Pàmies que la primera plana de la novel·la podria ser un conte vostre. I dies després, Joan de Sagarra continuava la comparació. Però cap dels dos no deia que deveu ser els escriptors que més anys heu mantingut una columna diària a la premsa.

—Hi ha molta gent que ha fet article dia-

ri, però durant períodes de temps curts. Per exemple, durant un mes, a l'estiu. El mateix Joan de Sagarra escrivia unes cròniques diàries al Tele/eXpress, quan jo tenia quinze o setze anys, que devorava. La secció es deia 'El dia de sempre' i les cròniques es van publicar en llibre com Las rumbas. Era l'època de Tusset Street. I no me'n podia perdre cap, n'era addicte. I quan ell va plegar, vaig pensar: 'És lògic, no pot aguantar aquest ritme de vida gaire més temps.' Hi posava la vida nocturna sempre. I la vida nocturna mata molt. I el va substituir en Barnils, amb una columna que es deia 'A media luz'. Jo no sabia qui era en Barnils i el vaig descobrir amb aquestes columnes. I ell també va aguantar durant un temps.

—El Tele/eXpress era un diari de tarda. Ara ja no sabem què és això.

—Us juro que la pèrdua dels diaris de tarda va ser... Jo sempre em comprava un diari de matí i un de tarda. El meu pare, com que feia torn de nit moltes vegades a la fàbrica, a can Batlló, comprava el Noticiero Universal, el Ciero, quan sortia de treballar. I jo, al matí, quan anava a treballar, em comprava el Correo Catalán, perquè hi havia en Perich. M'encantava: les frases, la manera. I a la tarda, comprava el Ciero per al pare. Però de seguida vaig fer el canvi i em vaig comprar el Tele/eXpress. I me'n vaig fer addicte, perquè aquell diari trencava normes.

—Hi vau arribar a escriure?

—Sí, les cròniques del Vietnam.

—Joan de Sagarra us emparenta amb Espinàs mitjançant la seva beguda preferida per a llegir-vos: un got de Jameson. Per llegir Espinàs, Sagarra es pren el Jameson amb dos glaçons i unes gotes d'aigua, i per llegir-vos a vós, amb dos glaçons i sense gotes d'aigua, que no lliguen amb el vostre sarcasme, diu.

—Un dia en Sagarra va venir a casa, fa anys, perquè anàvem a sopar a prop, diria que al Racó de l'Agüir, un restaurant valencià extraordinari. Llàstima de parlar-ne bé, perquè no hi ha manera

El columnisme és una meravella. Però has de sortir de la via habitual i això costa molt d'esforç

Quim Monzó escriu una columna diària des de l'any 2007. ELISABETH MAGRE

de trobar taula. Has de reservar d'una setmana per a l'altra. Bé, doncs el dia que en Sagarra va venir a casa, vaig obrir una mena de bufet, on hi havia un estoc de trenta o quaranta ampolles de Jameson, i em va dir: 'En tens més que jo.' Però, és clar: 'I si un dia s'acaba?' I el que més m'agradava no era el Jameson sinó que és el Tullamore, un whisky irlandès. Ara tots els recordo en la distància.

—Heu deixat l'alcohol?

—Sí, no puc beure res d'alcohol. Puc beure merdes com la cervesa sense alcohol, però aleshores ja no és cervesa.

—Ho feu?

—A vegades ho faig, perquè psicològicament reproduïxo el gest d'escriure i tenir al costat l'ampolla per anar xumant. Però jo no era de cervesa ni de vi, era de destil·lat per la vena. Tampoc no és res original. Recordo una vegada que vaig dinar amb Joan Ferrater en un restaurant el nom del qual ja no recor-

do, i ell va anar bevent ginebra durant tot el dinar. Ginebra freda, però sense glaçons ni mandangues. Un model de vida. I una cosa que em va emocionar va ser una vegada que vaig anar a la fira del llibre a Medellín. Allí vaig coincidir amb un escriptor, Óscar Collazos, que era colombià i que ara ja és mort, però que jo havia conegut a la barra del Bikini, perquè vivia a Barcelona. Li dèiem Óscar Pollazos perquè sempre arrambava l'api. Ai, em desvio del tema, però, mira, és del que m'agrada parlar. Doncs a Medellín em va portar a sopar a un parell de restaurants de cuina colombiana. Allà fan un plat extraordinari que és la 'bandeja paisa'. I a l'hora de sopar vam demanar un whisky i el cambrer va deixar l'ampolla sobre la taula. A Colòmbia tenen un whisky molt bo.

—Recuperem el tema de l'articulisme. Han anat sortint referents com Sagarra, Barnils, Espinàs. Però també heu fet les vostres aportacions particulars

al columnisme. L'altre dia, el filòleg Magí Camps us definia com un 'vaixell trencaglaç', perquè obriu recursos nous, com ara l'article amb banda sonora (tituleu l'article amb el títol de la cançó que voleu acompanyar el text i feu servir els destacats per afegir versos i estrofes de la cançó.). Entenen la columna com a gènere literari, què creieu que heu aportat al gènere?

—La mentida.

—La mentida?

—Durant un temps vaig treballar pel Diari de Barcelona, quan sortia en català. En aquell temps, van passar dos successos que vaig cobrir: a Romania, van pelar en Ceausescu. A Praga, va pujar en Václav Havel, i hi va haver aquella revolució.

—Revolució...

—Sí, perquè allà van liquidar el règim. Aquí encara s'ha de veure. Em van enviar a tots dos llocs. Primer vaig arribar a Praga, hi vaig estar tres o quatre nits i

després vaig agafar un avió i vaig aterrar a Bucarest. I m'estava a l'hotel Intercontinental, on hi havia tràfic de fotografies dels morts i tràfic d'informació, i no calia sortir de l'hotel, al mig de la neu. Jo sí que me n'anava a córrer a trobar cerveseries. En vaig trobar una que es diu Caru' cu bere, tota la vida me'n recordaré. Era un palau de la cervesa. Bé, jo em vaig inventar que parlava amb un periodista allà a l'hotel que era d'un diari que es deia The Chattanooga Daily News. Aquest diari no existeix. Això no sé què aporta, no hi reflexiono. Si hi reflexionés, no escriuria. A Chattanooga no hi ha hagut mai aquest diari, però penso que em va sortir així perquè em sonava aquella cançó de ballar arrambat que parlava de Chattanooga i mira, doncs li va tocar convertir-se en un diari. Això no sé si aporta res, però després he vist que altra gent ho fa.

—No gaire gent.

—Els anys noranta, quan Umberto Bossi va declarar la independència de Padània, dos païos es van fotre dos cascs de guerra per a fer el reportatge sobre la independència de Padània. Va ser una befa extraordinària. Aquests dos individus es deien Franco Lucentini i Carlo Fruttero. Dos escriptors extraordinaris que escrivien a quatre mans. Només els poemes els escrivien sols. I eren molt bons. En Carlo Fruttero, a més, va escriure un dels millors títols que he vist mai en un llibre de poemes: L'idraulico non verrà (El lampista no vindrà). Ells feien ficció en la descripció de la realitat, que és molt més llaminer. O Tom Wolf, que narra trobades amb els Panteres Negres i amb la pijería de Nova York fent servir tots els elements narratius. Jo no m'he inventat res. Què feia en Sagarra? I quan segueixes en Sagarra pare, penses: com és possible tanta meravella. O els articles d'en Francesc Trabal al Diari de Sabadell.

—Quan vau començar a escriure no havíeu llegit encara els escriptors dels anys trenta.

—Potser no. Els articles d'en Trabal

Quim Monzó fuma una cigarreta al seu despatx. ELISABETH MAGRE

me'ls va passar en Joan Melción, en fotocòpia, perquè no es trobaven.

—Éreu continuador d'una tradició sense saber-ho.

—O me la trobo i em dic: jo vull ser d'aquesta tradició. Algú ho ha dit: tu et busques la tradició. A vegades estàs influït i a vegades no, però quan trobes autors que veus que et fan sentir bé quan escrius, els abrades. És que el columnisme és una meravella. Però has de sortir de la via habitual i això costa molt d'esforç.

—Una altra de les aportacions que feu, ja anant més enllà de l'articulisme i situant-nos també en la novel·la i el conte, és l'ús de la llengua. Heu portat el català a la vostra contemporaneïtat, l'heu modernitzat. Això, els anys vuitanta, va fer que molts lectors joves s'interessessin per la literatura catalana.

—Quan vaig començar a escriure narrativa, els meus models eren els escriptors que coneixia llavors, que feien servir un català molt correcte. Quan vaig entrar a treballar a Catalunya Ràdio l'any 1983, hi havia un senyor que era el responsable de la part lingüística, tot i que no hi havia encara un departament d'assessorament lingüístic. Ell va ser qui va donar les primeres normes. Les dec tenir en algun lloc, perquè segur que no les he llençades. Són tres fulls fotocopiats i grapats. Era el llibre d'estil. Només tres fulls.

—El primer llibre d'estil que vau llegir.

—Sí. I mireu a la llibreria, en tinc molts d'altres ara: el d'El Periódico, el de La Vanguardia antic, el de La Vanguardia nou, el del Diari de Barcelona, el de l'Agència Catalana de Notícies, el de VilaWeb... Me'ls lleigeixo tots. Amb alguns hi estic d'acord, amb d'altres no, però m'ajustaré sempre per saber què puc fer i què em puc petar. Però aquell primer

Has de saber tant com puguís i després tirar pel camí que et sembli

En castellà, a vegades faig servir coses que no calen, perquè ells ja sobreentenien de què parles. Trobes a faltar els pronomes febles.

llibre d'estil de Catalunya Ràdio deia: allò que dius s'ha d'entendre, perquè si no, no serveix de res que parlis. Després: no diguis les coses de manera refistolada ni impostada, perquè la gent no les captarà, captarà el català de carrer. I aleshores jo encara podia escoltar més català de carrer que no pas ara. I això em va fer canviar completament la llengua que feia servir. S'ha d'entendre.

—Ni enfarfegar la llengua ni banalitzar-la.

—No, tampoc. Home, si tu crees un personatge refistolat, ha de parlar refistolat, perquè és la manera de retratar-lo. És com un caricaturista. Però també has de ser capaç d'imitar aquell individu que no en té ni idea de llengua. En cada cas has de fer servir un registre, i el narrador ha de fer servir el registre amb què se senti còmode. Has de saber tant com puguís i després tirar pel camí que et sembli.

—El dia que es va anunciar el Premi d'Honor, parlant de llengua, vau dir una cosa interessant que no sé si es va entendre: que us trobeu sovint amb

textos que pretenen ser escrits en català, però que l'estructura beu del castellà. 'Si no parlés el castellà, no podria entendre's', vau dir.

—Jo us ho explico: hi ha gent que escriu en català o que parla en català per ràdio i televisió, però l'estructura sintàctica no l'entens. I aleshores has de pensar què t'ha volgut dir aquell paio. El que és més flagrant és el no-ús dels pronomes febles. Diuen: 'No vull.' Però de què em parles? No vol que l'aixafi un cotxe o no vol menjar peres? 'Ah, no en vull', parla de les peres. I això passa amb molts articulistes que escriuen directament en català. A vegades que m'han demanat algun article en castellà, em poso a escriure'l però hi ha un moment que com que el castellà no té pronomes febles, vaig de cul. I a vegades faig servir coses que no calen, perquè ells ja sobreentenien de què parles. Trobes a faltar els pronomes febles.

—Fa anys, no recordo quin escriptor espanyol deia que escrivia un castellà molt estrany.

—Fa anys m'ho deien. Això sobretot

Quim Monzó parla de la feina d'articulista, de qüestions de llengua, dels contes, de la literatura. ELISABETH MAGRE

ho deien al Terenci Moix. Quan vaig començar a escriure en castellà a El Periódico, després de molts anys d'escriure en català, el model de castellà que feia servir era el de la meua mare i, evidentment, tot el que havia llegit. Però, és clar, hi ha castellans diversos. El que es parla a Catalunya té punts de diferència amb la resta d'Espanya. Hi ha una acadèmia de la llengua castellana, em sembla. Es va crear en aquells moments de gran glorificació de la situació, deien que seria l'acadèmia que marcava el castellà a Catalunya i seria una acadèmia més de les que hi ha per Llatinoamèrica. En Marsé fa servir 'plegar', i 'paleta' per 'albañil'... També hi ha els refistolats de l'altra banda.

—Des del 2007 que no publiqueu ficció. I després de set anys, que va sortir l'últim recull d'articles, no havíeu tornat a publicar fins a l'any passat, quan va aparèixer el recull d'articles sobre menjar i beure, Taula i barra, publicar amb Libros de Vanguardia. Després de tants anys sense publicar i de quatre anys de la mort de Jaume Vallcorba, quina relació teniu amb Quaderns Crema? Teniu relació amb Sandra Ollos, ara que vol tornar a impulsar el segell? Sentiu que Quaderns Crema encara és la vostra editorial?

—Si jo no publico llibres... Amb la Sandra Ollos m'he trobat moltes vegades, sobretot per esmorzar, a primera hora, perquè jo a aquesta hora ja hauria d'estar treballant, des de fa dues hores. Jo començo a treballar a dos quarts de nou, com a molt tard. És un quart de dotze. I sobre el llibre de menjar i beure, tots els articles que conté són de La Vanguardia, per tant era lògic que ells diguessin si volia fer-lo. Però ja els vaig dir que jo no podia fer la tria, que no tenia temps.

—Jo vull pensar que continueu escrivint ficció, encara que no la publiqueu. I quan penso que continueu escrivint contes, aleshores també penso: de què deu escriure en Monzó? Tal com explicava Martí Domínguez en la glossa com a portaveu del jurat del Premi d'Honor,

durant la vostra trajectòria heu anat fent literatura de cada etapa de la vostra vida, de la ciutat, dels elements de la contemporaneïtat. Recordo alguns dels últims contes que va publicat: sobre els vostres pares, instal·lats a la residència, i com la responsabilitat sobre ells que havíeu d'assumir us segrestava la vida. I també els contes monumentals dedicats als amics morts prematurament: Ramon Barnils i Jordi Vendrell. Ara de què escriu? Què us preocupa i ocupa? —No ho sé.

—Fer-vos gran us preocupa? Costa?

—No costa, tot i que és una merda. Et fas gran i això comporta problemes físics: les cames embotides per la mala circulació de la sang... Però no et puc dir les coses que tinc escrites, perquè si te les dic, les mato. Què em preocupa? No ho sé.

—L'última: el 4 de juny es farà l'acte de lliurament del Premi d'Honor de les Lletres Catalanes al Palau de la Música. Com heu demanat de celebrar-lo? Perquè són actes que es basteixen de vegades amb música, d'altres amb alguna acció teatral...

—Jo he vist un vídeo que m'han passat de concessions prèvies i en una hi ha teatre. He quedat esgarriat. Si em fan això, em moro. Perquè jo sóc antiteatre. O música, quina música faran? Què faran, l'spotify del Monzó? A mi m'agraden coses molt variades. I darrerament no sé per què m'ha agafat per escoltar moltes peces del punk dels vuitanta. Tinc la sensació que em vaig perdre moltes coses. Estava tot el dia com ara: treballant, estudiant, llegint... I ara veig vídeos de la Kim Wilde o Blonddy o aquesta alemanya que em torna boig, que es diu Nena. I penses: tot això ho vaig viure, però no amb la intensitat que ho hauria pogut viure si hagués tingut més temps. Ara m'ha agafat per això. També té a veure amb la vellesa, això. Veus imatges de la Nena ara i penses: si ella està així, comestic jo. Com era jo i com sóc ara. Poca gent ha envellit tan bé com Paul Newman i Sean Connery. ■

No et puc dir les coses que tinc escrites, perquè si te les dic, les mato

Què faran, l'spotify del Monzó? A mi m'agraden coses molt variades

Música El festival Strenes

Gastronomia La pesolada de Caldes d'Estrac

Cultura popular Mercat del Ram de Vic

VilaWeb { Paper > 24-25/3/2018

**D.E.S.
C.O.N.N.E.C.T.A.**

ARTS ESCÈNIQUES
GASTRONOMIA / LLIBRES / MÚSICA
CULTURA POPULAR
CINEMA / ARTS VISUALS / MUSEUS
FIRES I MERCATS

Entrevistem el compositor i cantant de Gandia,
que posa veu i música al gran 'Cant espiritual'
d'Ausiàs Marc

CARLES DÉNIA: 'AUSIÀS MARC
ÉS UNA COSA MOLT BÈSTIA, EH?'

CARLES DÉNIA: 'AUSIÀS MARC ÉS UNA COSA MOLT BÈSTIA, EH?'

Música Entrevistem el compositor i cantant de Gandia, que posa veu i música al gran 'Cant espiritual' d'Ausiàs Marc

NÚRIA CADENES

Carles Dénia (Gandia, 1971) és músic i cantant sense etiquetes. Riu i respon que no sap com se n'ha de dir, d'això que ell fa, que igual s'arrela al cant d'estil com juga amb els ritmes del jazz o del flamenc, que és guitarra i cantador i compositor i tot alhora. El darrer repte, superat amb escreix, ha estat posar música (música) al *Cant espiritual* d'Ausiàs Marc. Ha convertit els dos-cents quaranta-quatre versos en tretze cançons i n'ha fet un espectacle dels que deixen sense alè. El 23 de març, divendres, serà al Teatre Auditori de Cardedeu, i l'endemà arribarà al Rialto de València amb les entrades exhaurides de fa temps.

—Sé que ja ho sabeu, però no me'n puc estar: això que heu fet és molt fort.

—[Riu] Sí? Us ha agradat?

—La primera vegada que ho sents és com un cop de karate.

—Potser una mica sí. També ve pel caràcter mateix del poema i del poeta: no es podia fer una cosa només bonica. Per això supose que té aquest toc una mica esquizofrènic també en el camp musical, amb canvis de paisatges i de pensaments, com en el poema mateix.

—Essent com sou de la Safor, que us rondés Ausiàs Marc, i que li hàgiu posat música, pot semblar lògic. Però és que n'heu triat un poema...

—El més dur i complicat, crec, sí. A

El músic Carles Dénia. DANÍ ÀLVAREZ

banda, com que són versos sense rima, estramps, treuen facilitats, però també en donen. Sempre és la mateixa història, quan fas un disc de poesia: què és més senzill de musicar, una quarteta amb rima consonant o una poesia lliure?

—A la introducció del disc, Anacleto Ferrer cita Joan Fuster per recordar-nos que si hi ha cap poesia lírica que es pugui qualificar de 'mínimament lírica' és la d'Ausiàs Marc. I heu cercat la més

mínimament de totes les mínimaments que tenia.

—Exactament. Així és. Per bé que jo no estic tan segur del 'mínimament lírica' en general. Aquest poema sí que hi encaixa, però, amb aquesta manera tan directa de parlar.

—I com va ser que decidíreu de musicar-lo?

—Una pura estratègia de màrqueting [riu]: vaig pensar: avui dia, què demana

la gent, què li pot agradar? Ausiàs Marc filòsof, és clar!

—**I posant en vers conceptes teològics!**

—Sí! Però, en fi, en realitat és fruit d'una recerca contínua de poesia. I quan comences a musicalitzar poemes, després és molt complicat no fer-ho. A mi em costa molt escriure, li pose voluntat però és difícil. I he de buscar poesia. En eixa recerca he anat per molts camins. T'interessa una temàtica, tibes un fil, traus material...

—**I compareix Ausiàs Marc.**

—Em vaig haver d'amerar molt, no sols del poema sinó del personatge, del context històric, social, geogràfic: de tot. Va ser una feina prou difícil, però, de sobte, va quallar.

—**El Cant espiritual fa una interpel·lació contínua a Déu des d'una humanitat absolutament càrnia i angixada i contradictòria.**

—Sí, és una interpretació. Hi poden haver d'altres enfocaments. Jo he triat una temàtica que també hi és i que m'ha servit per a fer una fotografia pròpia del poema: la lluita de l'amor contra la por. L'he pres com a columna vertebral del poema. Temàticament i també estèticament. Si us hi fixeu, tot, des de la mateixa portada, vira cap a aquesta dualitat, aquests sentiments extrems del poeta, de l'amor, de la por i de la manera bigarrada que té de mesclar coses. I he anat per ací, més que no per la qüestió de la fe, que he pres més com un símbol que no com una part del tema del poema.

—**Cada època troba els seus mitjans d'expressió per acabar descrivint situacions que són tan humanes que ens continuen tocant passats els segles.**

—Absolutament. És que la por d'ell és recurrent i no tan sols en el camp literari: és la pregunta de l'humà: d'on vinc i on vaig i no sé què fer i tinc por de la foscor i de la fi de la fi. És l'eterna pregunta en un format diferent.

—**Què heu sentit a l'hora de crear la música per a aquest gran poema?**

—Uf. De broma, com per a rebaixar tensió, solia dir que em passava les hores tancat dins del meu quarto parlant amb Ausiàs Marc. Però és que era veritat. Comences a llegir i a llegir i ho sents així. I no m'és fàcil trobar poesia que m'emocione, però no sé què té, Ausiàs Marc, que em posa la pell de gallina. Fins i tot abans de comprendre'n el significat, només amb el so de les paraules.

—**'De passió parteixen mes paraules', escrivia. Ara sembla que Carles Dénia pugui dir 'De passió parteixen mes músiques'.**

—Bé, ja ho voldria. Ausiàs Marc és un talent... una cosa... és molt bèstia, eh? Parlem d'un personatge molt increïble. A més, a banda de la passió, hi ha la determinació. I la intensitat vital. No només d'ell. Crec que era una cosa d'aquella època. Per fer aquest treball, m'he capbussat en la seua vida, què havia fet i què feia en el moment d'escriure aquest poema. He buscat, pensat en aquells paisatges que ell veia i que jo també veig, què passava en aquella època. I és que una persona amb quinze anys ja tenia

un passat! I ell ja havia fet una vida, ja era polític. I se'n va anar a les guerres de Sardenya i al nord de l'Àfrica contra els pirates. I després de tallar el cap a la gent, au, escriure aquells poemes! Aquesta poesia és fruit d'aquella intensitat. I això no és tan fàcil de trobar, avui.

—**Penseu que s'ha d'haver viscut per poder crear?**

—No m'atrevesc a dir això o allò és necessari. Però crec que les experiències són essencials. I la intensitat. Una vida massa còmoda, massa convencional, no crec que siga un bon terreny per a collir bons fruits en el camp artístic.

—**Us n'han sortit tretze cançons. Us ho vau proposar d'entrada, que faríeu temes diferents en comptes d'un de seguit, o va sorgir?**

—En principi tenia la idea que fora com una suite, efectivament, una sola peça que va canviant. Però, després, no sé què ha passat, s'ha fet d'alguna manera. Em semblava massa dens. I hi volia canvis més radicals, perquè, de fet, els seus pensaments i els seus versos són així:

El darrer repte, superat amb escreix, ha estat posar música (músiques) al Cant espiritual d'Ausiàs Marc. DANI ÀLVAREZ

de sobte, pim, pam!, uns canvis d'estat d'ànim brutals.

— 'A temps he cor d'acer, de carn e fust.'

— Exacte. I, a l'hora de fer les cançons, la cosa realment difícil ha estat la mateixa estructura del poema. Perquè primer n'has de desxifrar l'estructura. I és que canvia com vol d'un lloc a un altre. I no ho fa després de vuit versos, d'una estrofa, no: de vegades en el sisè vers canvia de temàtica, i els dos versos que queden tenen una temàtica diferent de la de les estrofes següents. És molt complicat. De primer, has d'estudiar i entendre el poema. Perquè, si no, com trenques, com divideixes les cançons? Si tingueren títols o números o qualsevol cosa, seria més fàcil. Però no.

— A cada tros, a més a més, heu de trobar-li la melodia.

— Aquesta és l'altra dificultat: els decassil·labs amb cesura en la quarta. Tot el poema, tot el sant poema, amb el mateix ritme. I ara tu vine i desfés-ho! Com ho fas? Doncs amb algunes tècniques, amb repeticions, descodificar-ho i recodificar-ho, trobant les peces, fent el trencaclosques.

— La presentació d'aquest *Cant espiritual* va ser a Gandia, precisament, ciutat autisiasmarquiana per excel·lència. Quines sensacions us en queden?

— Hi havia una tranquil·litat absoluta. El repertori estava agafat d'aquella manera, pràcticament amb agulles, però és que porte un grup de músics increïbles. A més a més, hi va passar una cosa especial: de sobte, van desaparèixer els nervis i tot va fluir molt fàcilment. Va ser màgic. Quan vaig acabar, vaig dir: això era el que jo volia fer, sí. A més, l'espectacle és com el disc, evidentment: no pots canviar l'ordre del poema. És molt guapo perquè comença i no para mai la música. Com que totes les peces van lligades, la gent no sap quan aplaudir. De fet, comença l'espectacle que no diem res. I després no es pot dir cap paraula que trenque la dinàmica del poema: 'Hola, bona nit, acabem de fer el primer no sé què...' [riu]. No. Res.

El 23 de març és al Teatre Auditori de Cardedeu, i l'endemà arribarà al Rialto de València amb les entrades exhaurides de fa temps. NATXO FRANCÉS

— I hi heu posat dansa, també.

— Sí, és clar.

— És clar?

— Quan comença l'espectacle, s'obri el teló i hi ha un silenci i no comencem a tocar immediatament: mirem tots el públic, el ballador també, com desafiant. M'agrada la idea d'aquesta incomoditat, de la tensió amb el públic, crec que la imatge ajuda a explicar l'enfocament del poema.

— S'agraeix aquest vostre suposar que ho entendrem. No és un poema fàcil, ni una interpretació fàcil, i ho heu fet sense aquell donar-ho tot mastegat que sembla que ara s'hagi d'imposar.

— Ai, que bé! Exactament! És així com ho pense. He fet molta feina en aquest disc, perquè pense que l'autor ho val. I el poema, també. I no volia fer res pensant en la simple comoditat de l'oient. Si de cas, buscar-ne la complicitat, que hi pose també de la seua part. Per això el text no està tocat. Al començament pensava fer una cosa entenedora, però a la segona estrofa ja em vaig dir que ni parlar-ne: això no es pot tocar, és així i prou.

— D'alguna manera, això acaba també parlant bé de nosaltres, el públic, els

oients o com se'n digui, la societat que ho rep. El fet que una proposta com aquesta sigui reconeguda potser ens mostra que som més cultes, lliures, desvetllats i etcètera que no ens penssem.

— Sí... Deixeu-m'ho pensar. Pot ser que siga així, però no n'estic tan segur. Encara que és cert que fa un mes que estan exhaurides les entrades del Rialto, i que això no m'havia passat mai aquí, en València. Mai. I el Verkami també va funcionar rapidíssimament. O siga, que hi ha un sector de la societat que hi és, que existeix. Encara que no sempre es veja, hi és. Però per una altra banda... No sé si sóc tan optimista. No sé si la societat està predisposada a certes coses. O em costa de creure-ho. De tota manera, jo sempre he anat amb eixa mentalitat de fer les coses segons com m'han vingut, sense pensar a 'rebaixar' res perquè 's'entenga'. I si m'ha anat bé és perquè hi ha hagut molta gent que sí, que ho ha captat. Sí.

— Acabem: quin és el darrer llibre que heu llegit?

— La guitarra española, de José Villar Rodríguez. Llegesc molt sobre coses de luteria: la construcció d'instruments, les fustes, les eines, la història.

AL MERCAT DEL RAM DE VIC: RAMADERIA, OCI DE PAGÈS | PRODUCTES DE PROXIMITAT

Fires Les activitats gastronòmiques i eqüestres prenen força enguany

REDACCIÓ

Avui comença a Vic el Mercat del Ram, una fira ramadera que aplega entusiastes de la vida de pagès i professionals del sector. Els uns i els altres participaran en activitats lúdiques relacionades amb els animals de granja i els productes de proximitat. Originàriament, el mercat es feia el Diumenge de Rams, que ara és el darrer dia de la fira, i amb el temps s'ha anat convertint en un espai de promoció de la vida rural.

El recorregut inaugural del Mercat del Ram, previst per dissabte al matí, s'ha suspès com a mostra de suport als presos polítics i exiliats i per 'l'excepcionalitat que viu el país', segons un comunicat emès per l'Ajuntament de Vic. El recorregut havia de ser presidit pel candidat a la investidura, Jordi Turull, i la batllessa de la ciutat, Anna Erra.

L'activitat més esperada del mercat és la Casa de Pagès, que es fa en una zona habilitada per a simular els espais i les estances d'una casa pairal. A dins, infants i adults podran descobrir aspectes de la vida del camp amb tallers i exposicions: a l'obrador s'elaboraran productes de la carn i làctics, a l'hort s'aprendrà sobre el conreu dels cereals i a l'estable els més menuts apeixaran cabres, conills, aviram i una truja amb garrins. Amb tot plegat, es pretén fomentar un aprenentatge de valors per millorar el benestar animal.

Justament per afavorir una ramaderia responsable, es lliurarà el Premi Especial Osona, que reconeix les

Un grup d'infants peixa els pollastres al Mercat del Ram de Vic, l'any passat. ACN

bones pràctiques en les explotacions porcínes i el compromís amb l'entorn i el medi.

Un altre reclam és l'Espai Terra i Cuina, un esdeveniment gastronòmic en què més de quaranta productors agroalimentaris oferiran menjar de proximitat com ara mel, oli, pastissos, vi, làctics i, és clar, embotits. A part la zona de venda, hi haurà un envelat amb el cuiner David Sanglas, on es faran degustacions, maridatges, tastets i fins i tot una classe magistral de vermuts i aperitius. Els visitants podran assistir també al festival Cinquanta Cerveses Catalanes, una finestra oberta a la cervesa artesana amb gusts tan innovadors com ara cafè i pebrots picants.

Enguany hi haurà més modalitats d'exhibicions en la popular Mostra

Eqüestre de la fira. A la zona esportiva de Vic es podrà veure salt de potència amb mur, concursos de doma clàssica, exhibició de doma kùr (coreografia) i mostres de doma menorquina. A més, no hi faltaran els jocs de gran velocitat, l'exposició de cavalls i els partits de horseball, amb genets de renom com Miron Bococi. El preu per a assistir als esdeveniments esportius és de tres euros.

El cap de setmana es podrà complementar amb concursos de ramaders, promoció de la llet de vaca, jornades tècniques, mostres de jardineria, automòbils, gegants, sardanes i competicions esportives. A més, demà a les 19.30 a la plaça del Carbó començaran els actes de celebració dels trenta anys del Mercat de la Música Viva de Vic, amb el concert del grup Nyandú.

El festival es fa a Montblanc i el centre històric de la població serà un punt de trobada. CEDIDA

MONTBLANC, LA 'BOOK TOWN' CATALANA

Festivals Màrius Serra, Najat El Hachmi, Albert Sánchez Piñol i Martí Gironell són alguns dels escriptors que participaran en el festival

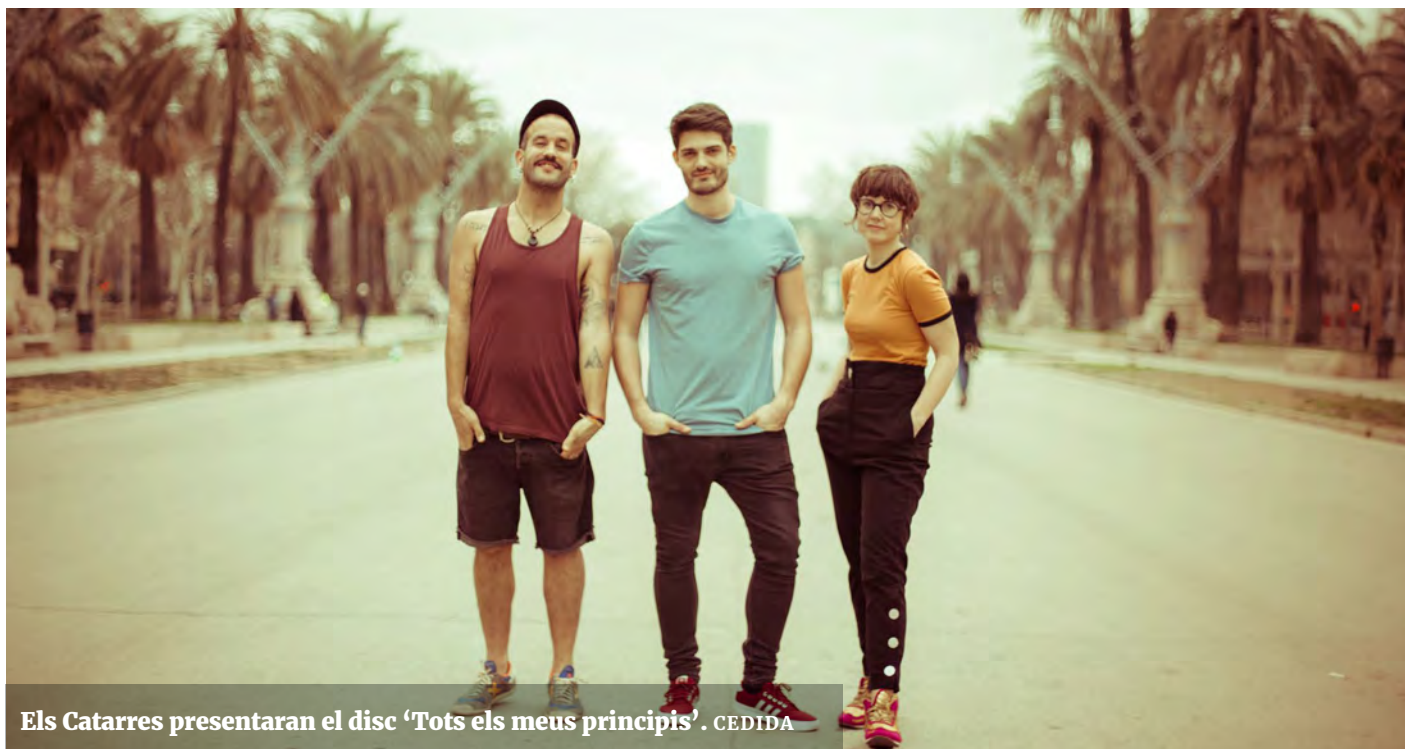
REDACCIÓ

La vila de Montblanc participa, juntament amb Bellprat, Cervera i la Pobla de Segur, en la Xarxa de Viles del Llibre de Catalunya. És un projecte que s'inspira en les 'book towns' britàniques, i que pretén aconseguir el desenvolupament econòmic i social per mitjà de la literatura. En aquestes viles, doncs, s'hi recuperen antics espais per convertir-los en llibreries de segona mà, s'hi dissenya un programa d'activitats literàries i, una vegada l'any, s'hi fa un festival literari.

Aquest cap de setmana el festival es fa a Montblanc i el centre històric de la població serà un punt de trobada de lectors, autors, editors, llibreters i artistes del

llibre. Els carrers s'ompliran de llibres nous i vells, d'activitats culturals i, com que s'acosta Sant Jordi, un bon reguitzell d'escriptors hi faran cap. Entre els més destacats, hi ha Màrius Serra, Najat El Hachmi i Martí Gironell, tres autors que acaben de publicar llibre.

L'oferta es completa amb un mercat editorial a la plaça de Sant Miquel, tallers d'escriptura, il·lustració i edició i un espai dedicat a la poesia a la Font Major, on es faran recitals diversos. També hi haurà espectacles literaris repartits per tot de racons de la vila. Entre els més destacats, el recital que Cesk Freixas dedicarà a Pedroló, un mapatge inspirat en *Victus*, d'Albert Sánchez Piñol, i una versió de la llegenda de Sant Jordi inspirada en poemes de Salvat-Papasseit.

Els Catarres presentaran el disc 'Tots els meus principis'. CEDIDA

ELS CATARRÉS, ENCARREGATS D'INAUGURAR EL FESTIVAL STRENES

Festivals Fins a final d'abril, Auxili, Roger Mas, el Petit de ca l'Eril i Quimi Portet hi presentaran els respectius àlbums

REDACCIÓ

El festival Strenes de Girona es caracteritza per aplegar, cada primavera, la majoria de grups del país que aquesta temporada estrenen disc. Per això el concert inaugural del festival serà protagonitzat pels Catarres, que presentaran, per primera vegada en directe, les cançons del quart disc *Tots els meus principis*. El concert serà demà a les 18.00 al terrat de l'Oficina de Turisme del pont de Pedra i, tal com ja és tradicional

en l'obertura del festival, serà de franc i obert a tothom.

Es preveu que el trio d'Aiguafreda siguin un dels grups més destacats d'aquesta temporada i un dels que mogui més públic. Sense anar més lluny, el seu primer avançament, 'Fins que arribi a l'alba', ha estat reproduït més d'un milió de vegades a Youtube en tan sols unes setmanes.

Just després del concert, el certamen inaugurarà un nou escenari a la plaça del Vi. Els barcelonins Bemba Saoco seran els encarregats d'estrenar-lo, després

que els Sense Sal, la primera opció que s'havia triat, hagin hagut de suspendre el concert per raons de salut d'un dels membres. Bemba Saoco presentarà les cançons del disc 'Crújelo', centrat en les músiques urbanes i que fa una defensa clara del mestissatge contundent amb electrònica molt ballable.

Fins al 30 d'abril, pel festival hi passaran molts grups que presenten disc, com ara Auxili, Roger Mas, Xarim Aresté, Enric Montefusco, Judit Neddemann, el Petit de ca l'Eril, Quimi Portet, la Pegatina, Ramon Miravet i Joan Dausà.

TRETZE RESTAURANTS DE CALDES D'ESTRAC PARTICIPEN EN LA PESOLADA

Fires Durant els mesos de març i abril els restaurants del municipi ofereixen plats i menús basats en el pèsol de floreta

Els menús dels restaurants participants en la Pesolada tenen plats per a tots els públics.

AJUNTAMENT DE CALDES D'ESTRAC

REDACCIÓ

Amb la primavera arriba la temporada del pèsol i Caldes d'Estrac celebra aquesta fita amb la popular Pesolada. Tretze restaurants d'aquest municipi del Maresme s'han afegit enguany a la cita gastronòmica per excel·lència i durant els mesos de març i abril ofereixen plats i menús que tenen com a ingredient principal el pèsol.

El pèsol de floreta, conreat a la zona, és la varietat que fan servir els cuiners dels restaurants, que han consolidat

prestigi per l'artesania dels plats. El gust d'aquest pèsol, fi i dolç, el fa adient a un gran nombre d'elaboracions, que cada any serveixen de reclam per l'originalitat.

Amb preus que van dels 14 euros als 40, els menús dels restaurants participants en la Pesolada tenen plats per a tots els públics, que inclouen també més productes propis del Maresme, com ara la sèpia, els calamars, la maduixa, la carxofa, la gamba, bolets i vins de la DO d'Alella.

Entre les elaboracions més destacades, hi ha els pèsols amb sèpia de costa

i carxofes del Maresme del restaurant Voramar, el gaspatxo de maduixa amb gelat de parmesà i sèsam negre del Vellard, la crema de pèsols amb encenalls de pernil ibèric i calçots arrebossats de la Bodegueta i els canelons de pèsols i foie amb beixamel de ceps gratinats de Sotavent.

Els altres restaurants que oferiran menús amb pèsols són Can Suñé, Marolla, la Fonda Manau, el Taller, la Pizzeria Estrac, Solstici, la Tasqueta de Caldes, Ostres Quin Raconet i la cuina de l'Hotel Dynamic. També se'n podran degustar a força bars de la població.

Sant Quirze del Vallès farà la setena Mostra Nacional de Cançó Improvisada. vw

GLOSA FEMENINA A LA MOSTRA NACIONAL DE CANÇÓ IMPROVISADA

Cultura popular Les millors glosadores del país lluiran les seves creacions improvisades a Sant Quirze del Vallès

REDACCIÓ

Demà a Sant Quirze del Vallès es farà la setena Mostra Nacional de Cançó Improvisada, el festival de la glosa de referència. Però abans de l'esdeveniment principal l'associació Cor de Carxofa, que es dedica a promoure i difondre aquest gènere, ha preparat un seguit d'activitats per gaudir de la música.

Avui a les 22.30 els assistents podran anar fent boca amb el concert del duet menorquí Ca la Joia, que actuarà a l'Es-

traperlo. Demà a les 13.00 les Betzuca s'encarregaran d'acompanyar un vermut amb música. Després, a les 14.30, hi haurà un dinar, seguit d'una sobretaula glosada. A les 18.00 la Patronal acollirà una mostra infantil de glosa amb alumnes de l'institut Salas i Xandri.

El moment més esperat arribarà a les 19.00, amb l'acte central del festival, la Mostra Nacional de Cançó Improvisada, que comptarà amb la participació de sis glosadores que reivindicaran el paper de la dona en aquest gènere. Seran Maribel Servera, Mireia Mena, Berta Llos, Laia Pedrol, Annabel Villalonga i Fardatxa.

'Thelma' explica la història d'una noia amb un do especial: quan té un sentiment, causa desastres. SF STUDIOS

EL FILM D'ENJÒLIT NORUEC 'THELMA' ARRIBA ALS CINEMES

S'estrena a la pantalla la revelació del Festival de Sitges 2017, el film d'enjòlit noruec *Thelma*, que hi va guanyar dos premis. També arriba *Pacific Rim: Uprising*, la segona part de la saga futurista *Pacific Rim*. Guillermo del Toro en va dirigir la primera part i ara Steven S. DeKnight s'ha encarregat de la segona. Hi intervenen, entre més, Scott Eastwood, el fill de Clint Eastwood, i John Boyega, conegut pels seus papers a cintes com *Star Wars* i *Detroit*. Un altre reclam de la setmana és la comèdia valenciana *Paella Today*.

Thelma

Direcció: Joachim Trier. Intèrprets: Eili Harboe, Ellen Dorrit Petersen, Okay Kaya; Henrik Rafaelsen, Anders Mossling. Gènere: Enjòlit.

La *Thelma* és una noia diferent. Té un poder que preferiria no tenir i els seus pares no l'accepten. El seu do, maleït, fa que cada vegada que experimenta un sentiment causi desastres.

Pacific Rim: Uprising

Pacific Rim: Insurrección

Direcció: Steven S. DeKnight. Intèrprets: Cailee Spaeny, Tian Jing, Adria Arjona; John Boyega, Scott Eastwood, Burn Gorman. Gènere: Ciència-ficció.

Deu anys després del primer atac alienígena a la humanitat, els supervivents de la invasió han d'enfrontar-se a una altra lluita. Els extraterrestres Kaiju arriben a partir d'un portal tridimensional i volen destruir l'espècie humana.

Paella Today

Direcció: César Sabater. Intèrprets: Olga Alamán, Lolita Flores, Mamen García; Pablo Rivero, Pau Gregori, Emilio Mancheta. Gènere: Comèdia.

En un concurs de paelles, en Pep i en Vicent són dos amics valencians que es troben embolicats en un triangle amorós: quan la bella Lola arriba a la ciutat, tots dos se'n senten atrets.

The House by the Sea

La casa junto al mar

Direcció: Robert Guédiguian. Intèrprets: Ariane Ascaride, Anaïs Demoustier, Geneviève Mnich; Jean-Pierre Darroussin, Gérard Meylan, Jacques Boudet. Gènere: Drama.

Tres germans tornen a la casa que el seu pare va construir en una petita cala de Marseilla. El pare els va transmetre molts valors fraternals, però l'arribada d'una barca d'immigrants a la cala els farà reflexionar.

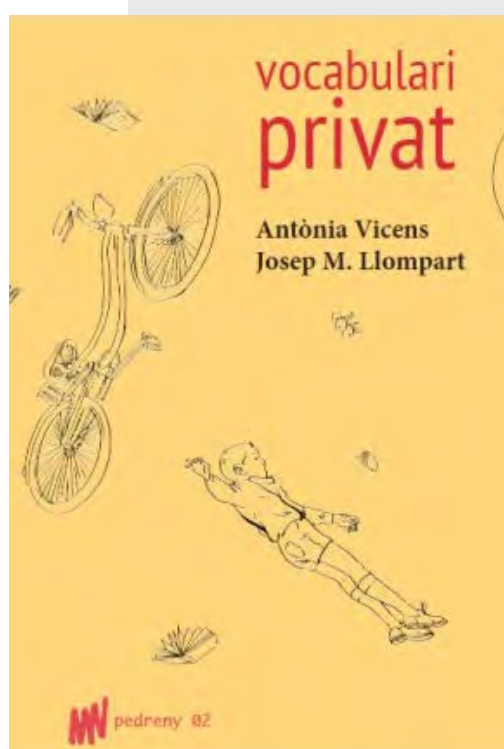
Són dos autors que es vinculen plenament al tipus de literatura per la qual apostam i que donen una visió transversal del segle XX des de dues òptiques molt diferents

Pau Vadell

‘VOCABULARI PRIVAT’, D’ANTÒNIA VICENS I JOSEP M. LLOMPART

AdiA Edicions publica aquest volum que conté cinquanta relats entrecreuats entre ambdós autors

COBERTA DEL LLIBRE
‘VOCABULARI PRIVAT’,
D’ANTÒNIA VICENS I JOSEP M. LLOMPART

REDACCIÓ

Vocabulari privat és un recull que es compon de cinquanta relats entrecreuats entre Antònia Vicens (Santanyí, Mallorca, 1941) i Josep M. Llompart (Palma, 1925-1993). La infantesa, l'adolescència i la joventut d'una nina a un poble rural i d'un nin a la Palma més classista d'abans i de després de la guerra. Una illa descoberta amb una mirada molt personal. Dues vides, que en un primer moment poden semblar antagòniques, unides gràcies a la literatura. Els relats acaben el dia que Antònia Vicens es presenta a casa de Josep M. Llompart amb els primers escrits. **Llegiu-ne uns fragments.**

Els relats van anar apareixent, intercalats, al Diari de Mallorca durant els anys 1992 i 1993. El 1994, l'editorial Columna en va fer un recull. Ara AdiA en recupera el llibre, amb un epíleg de Pilar Arnau i Vicenç Llorca.

Explica l'editor Pau Vadell: 'La publicació de *Vocabulari privat* a la col·lecció de clàssics Pedreny d'AdiA Edicions ens fa especial il·lusió per la visió del territori i la importància de la narració en primera persona que ens fan. Són dos autors que es vinculen plenament al tipus de literatura per la qual apostam i que donen una visió transversal del segle XX des de dues òptiques molt diferents. El món rural i la urbanitat.'

Continua: 'Els dos autors, illencs, han merescut els màxims reconeixements a la seva obra. Antònia Vicens s'estrenà amb el Premi Sant Jordi de narrativa el 1967, l'any 1999 va ser Creu de Sant Jordi i fa dos anys rebé el Premi Nacional de Cultura. Per la seva banda, Josep Maria Llompart fou reconegut doblement l'any 1982: amb la Creu de Sant Jordi i amb el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes.'

I conclou Vadell: 'Aquest és un títol que no deixarà indiferent ningú, per la força en la veracitat i el lèxic utilitzat. Per la poesia que s'hi respira al llarg de tots els relats.'

LA MONA DE PASQUA

És la mona clàssica,
feta amb brioix i ous durs

Ingredients

(per a fer dues mones)

- 1/2 kg de farina de força
- 100 g de sucre
- 1 cullerada sopera de mel
- 1 pessic de sal
- 75 g de mantega pomada
- 35 g de llevat fresc de forner
- 3 ous
- una tasseta petita de llet
- pell de mitja llimona i pell de mitja taronja ratllada
- 1 ou per a pintar la mona
- 3 ous durs (o els que es vulguin posar per decorar la mona)
- una mica de sucre per a tirar per sobre la mona

Per a aromatitzar:

- aigua de tarongina o una mica d'anís

NEUS CUSCÓ

En un bol gran, hi posem el sucre, la pell ratllada de llimona i de taronja, l'aigua de tarongina (o l'anís), un pessic de sal i tres ous. Ho barregem tot.

Mentrestant, escalfem un mica la llet i hi desfem el llevat fresc.

Hi afegim a la pasta, el llevat i la mantega pomada. Remenem sense parar ajudats del batedor.

Hi afegim la farina. Continuem remenant. Quan la pasta es desprèn de les parets del bol, la traiem i la col·loquem al marbre. La pastem durant un quart d'hora o vint minuts. Quan la pasta està ben compactada i no s'agafa a les mans, en fem una bola i la deixem reposar, tapada en un lloc que no li toqui l'aire, durant mitja hora.

Quan la pasta hagi doblat el volum, li donem forma de tortell i la col·loquem a la safata del forn, a sobre d'un paper vegetal. Hi col·loquem els ous durs que vulguem a sobre i pintem la mona amb ou batut. Agafem sucre, el barregem amb una goteta d'aigua, i també el tirem per sobre la mona.

Fem reposar la mona dues hores abans d'enfornar-la.

Posem la mona al forn preescalfat a 190°. En un racó del forn hi deixem un bol petit amb aigua.

Tenim la mona de vint a vint-i-cinc minuts al forn. Si veiem que s'ha de daurar massa, la cobrim amb paper d'alumini.

Un cop cuita, traiem la mona del forn i la deixem refredar. Després la guarnim com ens agradi.

L'advocat belga de Puigdemont no veu factible que sigui detingut a Finlàndia

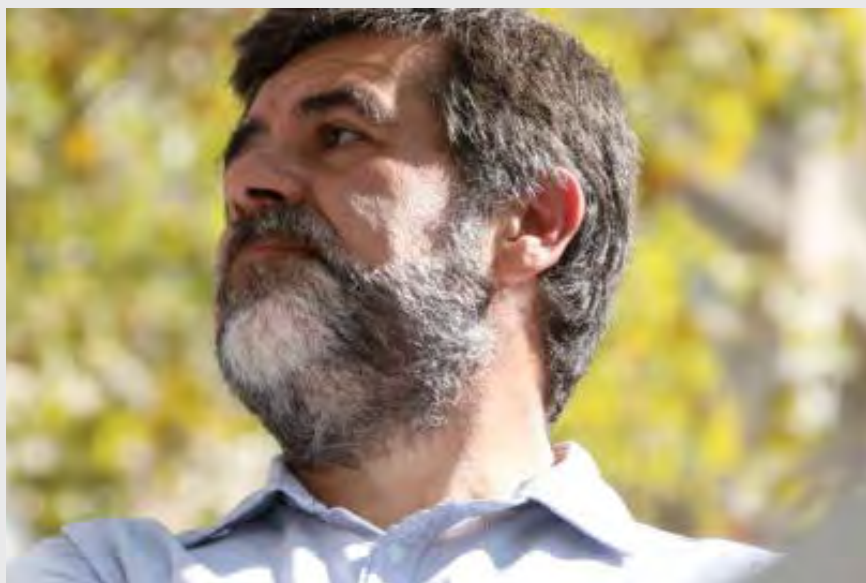
Puigdemont convoca una reunió d'urgència amb els consellers per a donar una resposta a la repressió

Senior i el Cor Brutal celebren '10 anys d'amor per les cançons' amb un concert especial

Concentracions arreu del país per a protestar contra la repressió i els empresonaments

L'ONU insta Espanya a respectar els drets polítics de Jordi Sánchez